

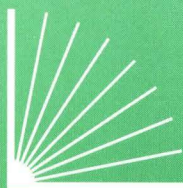
Rapport 13/94

Sentre og randsonerinstitutioner ved norske universiteter og vitenskapelige høyskoler

Erik Knain

1969 – 1994

Utredningsinstituttet

FOR FORSKNING OG HØYERE UTDANNING

Rapport 13/94

Sentre og randsonerinstitutioner ved norske universiteter og vitenskapelige høyskoler

Erik Knain

1969 – 1994

Utredningsinstituttet

FOR FØRSKNING OG HØYERE UTDANNING

Oversikt over tidligere publikasjoner fra Utredningsinstituttet som berører sentre og randsoneinstitusjoner

FoU-statistikk 1991. Oslo, Norges forskningsråd 1993.

Instituttsektoren. Katalog over forskningsenhetene. Oslo, Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning, Rapport 15/93.

Nedland, B. & Bach, H. (1993): *FoU-ressurser i høyere utdanning*. Oslo, Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning, Rapport 16/93.

Om statlig finansiering av forskningsinstitutter. Rapport nr. 1 fra prosjekt om instituttpolitikk i Norges forskningsråd. Oslo, 1994.

Wiig, O. & Mathisen, W.C. (1994): *Instituttsektoren - mangfold og utvikling*. Oslo, Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning, Rapport 5/94.

Ødegård, E. (1989): *Randsoneinstitusjoner - en oversikt*. Oslo, NAVFs utredningsinstitutt, Notat 2/89.

ISBN 82-7218-325-0

ISSN 0804-6395

GCS AS - Oslo

Forord

Utredningsinstituttet har på oppdrag fra Norges forskningsråd gjennomgått senter- og randsonestrukturen ved universiteter og vitenskapelige høggskoler. Rapporten inngår som et ledd i arbeidet med å utvikle en samordnet politikk for norske forskningsinstitutter på basis av de målene som er satt i St. meld. 36 (1992-1993) Forskning for fellesskapet og Innst. S 192 (1992-1993). Dette arbeidet skal legge grunnlaget for Forskningsrådets egen politikk for og strategiske styring av instituttsektoren og dessuten resultere i råd til regjeringen i instituttpolitikkspørsmål.

Datagrunnlaget er hovedsaklig en egen spørreskjemaundersøkelse til enhetene samt Utredningsinstituttets FoU-statistikk.

Rapporten er utarbeidet av Erik Knain. Arbeidet er utført i nær kontakt med Kirsten Wille Maus og Ole Wiig som også har gitt råd og veiledning underveis. Britt Bruaas har bistått ved tilrettelegging av figurer og tabeller til rapporten.

Oslo, desember 1994

Johan-Kristian Tønder

Kirsten Wille Maus

Innhold

SAMMENDRAG	7	
1	INNLEDNING	9
1.1	Avgrensninger av randsonen	9
1.2	Om undersøkelsen	10
1.3	Datagrunnlag utover spørreskjemaet	12
2	DE ULIKE DELRANDSONENE	13
2.1	Valg av kriterier	13
2.2	De enkelte lærestedenes randsoner	17
2.3	Oppsummering	23
2.4	Nærmere omtale av enkelte enheter som faller utenfor randsonerebegrepet	25
3	ORGANISERING OG TILKNYTNING	28
3.1	Samlet oversikt	28
3.2	Den indre randsonen	30
3.3	Deling av ressurser med lærestedet i den ytre randsonen	31
3.4	Fagområdetilknytning	32
4	STØRRELSE, OPPRETTELSESÅR OG PERMANENS ...	34
4.1	Opprettelsesår	34
4.2	Permanens	34
4.3	Motiver for opprettelsen	35
4.4	Omfanget av FoU-aktivitet	36
4.4.1	FoU-årsverk	36
4.4.2	FoU-Kostnader	36
5	OM VIRKSOMHETEN	38
5.1	Type virksomhet	38
5.2	Forskningsart	39
5.3	Høyeregrads- og doktorgradsstudenter	40

6	FINANSIERING	42
6.1	Største grunnbevilgningskilder	42
7	PERSONALE	45
	LITTERATUR	49
Vedlegg 1	Forespørsel til lærestedene om deres respektive randsoner	50
Vedlegg 2	Beslutningstre for randsonekriteriene	51
Vedlegg 3	Oversikt over respondentene	52
Vedlegg 4	Spørreskjemaet	57
	KATALOGDELEN	
Vedlegg 5	Alfabetisk liste over enhetene i randsonen	61
Vedlegg 6	Om de enkelte enhetene i randsonen	63
Vedlegg 7	Om enheter i randsonen som ikke er FoU-utførende	105

Sammen drag

I de senere årene har det ut fra forskjellige motiver blitt opprettet en rekke sentre og institusjoner ved universiteter og høyskoler. Enkelte enheter er integrerte i den ordinære strukturen ved lærestedet, mens andre er klart adskilt fra lærestedet. I randsonen mellom lærestedets "ordinære" enheter og selvstendige forskningsinstitutter finner vi enheter som kan være vidt forskjellige med hensyn til *organisering, finansiering, størrelse*, og ikke minst *tilknytningsform* til lærestedet. Noen randsoneneenheter er en *del av lærestedet* og har *ekstern innflytelse* bl.a. gjennom styreoppnevninger og grunnbevilgninger, mens andre er *selvstendige enheter* hvor *lærestedet har innflytelse* bl.a. ved at det oppnevner styrerepresentanter eller bidrar med grunnbevilgning til enheten. Enheter som er en del av lærestedet utgjør lærestedets *indre randsoner*, mens andre enheter betegnes lærestedets *ytre randsoner*. I den indre randsonen finner vi 16 enheter, mens den ytre randsonen utgjør de resterende 25 enhetene.

Vi har i denne undersøkelsen søkt å kartlegge randsonen omkring universiteter og vitenskapelige høyskoler, med særlig vekt på de FoU-utførende enhetene. Som randsonekriterier har vi tatt utgangspunkt i bl.a. formelle juridiske kriterier, hvem som oppnevner enhetenes styrer, og hvilken grunnbevilgningskilder de ulike enhetene har. De forskjellige kriteriene gjør at enhetene kan grupperes i forskjellige *delsoner*.

Av de 41 FoU-utførende enhetene i randsonen finner vi 31 enheter jevnt fordelt mellom randsonene ved universitetene i Bergen, Oslo og Trondheim. Universitetet i Tromsø har i denne undersøkelsen kun én FoU-utførende enhet i sin randsoner, ettersom sentrene her har service- og støttestrukturer for FoU. Ved de vitenskapelige høyskolene som inngår er det bare Norges Handelshøyskole og Norges landbrukshøyskole som har randsoneneenheter som inngår i denne undersøkelsen.

Universitetet i Bergen skiller seg fra de andre universitetene ved at sentrene enten er lagt under et fakultet eller et institutt, eller de er tilknyttet Stiftelsen universitetsforskning i Bergen (UNIFOB). Sentrene ved andre læresteder er i hovedsak lagt direkte under Kollegiet.

Samlet sett er det flest samfunnsvitenskapelige enheter i randsonen (10), fulgt av enheter innen medisin og matematikk / naturvitenskap.

Ingen enheter i den indre randsonen ble opprettet før 1986, og omlag 1/3 av alle enhetene ble opprettet i perioden 1988-1990. Femten av de 41 enhetene er opprettet midlertidig. De viktigste motivene bak opprettelsen har

vært behovet for å utvikle et fagområde eller et forskningsfelt, og behovet for tverrfaglighet.

De samlede FoU-kostnadene i randsonen var i 1991 1,6 milliarder kroner. Av disse utgjorde den ytre randsonen 1,55 milliarder kroner. Både når det gjelder faglig personale, FoU-årsverk og FoU-kostnader er det et betydelig innslag av små enheter i randsonen; 6 enheter utførte i 1991 inntil 2 årsverk, mens 11 enheter hadde FoU-kostnader inntil 2 mill. kroner. Den indre randsonen utgjør hoveddelen av de mindre enhetene.

Den dominerende aktiviteten i randsonen er forskning, 92 prosent av respondentene oppgir at denne aktiviteten utgjør en stor eller overveiende del av virksomheten. Omlag halvparten av randsonens samlede driftsutgifter gikk i 1991 til anvendt forskning, mens grunnforskning og utviklingsarbeid hver utgjør like mye av den resterende delen. Andre viktige aktiviteter er formidlingsoppgaver og spredning av kunnskap.

De klart viktigste grunnbevilgningskildene i randsonen er lærestedene, Norges forskningsråd og ulike departementer. 33 av de 41 enhetene oppgir disse jevnt fordelt som sine største grunnbevilgningskilder. 10 av enhetene har mer enn én grunnbevilgningskilde, mens 3 enheter har oppgitt at de ikke mottar grunnbevilgning. 7 enheter i den indre randsonen mottar hoveddelen av grunnbevilgningen fra lærestedet, men også en mindre del fra en annen instans (hovedsaklig forskningsrådet). Disse enhetene utgjør en gråsoner i forhold til vårt randsonerbegrep, og er omtalt i Kap. 2.4.

1 Innledning

1.1 Avgrensninger av randsonen

Det har i de senere årene blitt opprettet en rekke nye sentre og institusjoner rundt universiteter og høyskoler i Norge. Initiativet har dels kommet fra lærestedene, dels fra andre. Det har vært forskjellige motiver bak opprettelsene. Et hovedmotiv har vært å etablere et tilbud fra lærestedene til samfunnet omkring, bl.a. som svar på forespørsler til lærestedene til å påta seg konkrete oppdrag. Resultatet er en rekke enheter med ulike tilknytninger til lærestedet, ulik finansiering, ulike funksjoner og ulik organisering. Det kan ofte være tvil om disse enhetenes forhold til lærestedet. Noen er klart en del av universitetet eller høyskolen, andre er selvstendige i forhold til lærestedet. For endel enheter kan det være vanskelig å skille mellom lærestedets jurisdiksjon og senterets eller institusjonens. Dette juridiske og organisatoriske grenseområdet mellom enheter som er en del av lærestedet på den ene siden, og selvstendige forskningsinstitutter på den andre, betegnes som lærestedenes *randsoner*.

Ulike motiver for opprettelsene og forskjellige organisatoriske løsninger har som nevnt resultert i vesentlige forskjeller enhetene imellom, fra rene universitetssentre til autonome forskningsinstitutter. Det er derfor problematisk, men samtidig nødvendig, å avgrense randsonen både mot lærestedets "ordinære" institutter og mot de selvstendige instituttene i instituttsektoren som har svak eller ingen tilknytning til lærestedet. En rent juridisk avgrensning vil gi en *for snever* randsonen ved at den ikke vil omfatte randsonelinstitusjoner som har en sterk tilknytning til lærestedet økonomisk, gjennom eierinteresser, ved deling av ressurser, og ulike former for formalisert samarbeid. En avgrensning som utelukkende retter seg mot ulike former for formelt og uformelt samarbeid og faglig tilknytning vil på den annen side gi et *for vidt* randsonenbegrep ved at store deler av den "ordinære" instituttsektoren vil falle inn under begrepet.

Siden dette prosjektet er et ledd i arbeidet med å utforme en politikk for *forskningsinstitutter*, er det naturlig å begrense undersøkelsen til FoU-systemet. Derfor er enheter som viste seg ikke å være FoU-utførende holdt utenfor i analysedelen (Kap. 3-7) av denne rapporten. Flesteparten av disse har *service- og støttestrukturer* i forhold til FoU, men vi finner også enheter innen utdannings- og kursvirksomhet. De kan være rent tjenesteytende eller informasjonsformidlende enheter, enheter som fungerer som møtesteder for forskere som utfører forskning andre steder, eller enheter med en mer koor-

dinerende funksjon. Disse enhetene er presentert i vedlegg 7. Analysedelen omfatter med andre ord den *FoU-utførende randsonen mellom Universitets- og høgskolesektoren og instituttsektoren*.

Som allerede nevnt omfatter undersøkelsen kun randseeneheter ved *universiteter og vitenskapelige høgskoler*. Det betyr at den regionale sektoren og sykehussektoren ikke omfattes av denne undersøkelsen. Dessuten vil en kunne tenke seg andre randseonekriterier enn de som er benyttet her, og dermed også andre randseonebegreper. Dette er såvidt berørt i Kap. 2.4.

Randseonebegrepet er omtalt i forbindelse med innstillingen fra Universitets- og høyskoleutvalget (Hernes-utvalget) NOU 1988:28 "Med viten og vilje", og var da basert på grunnlagsmaterialet til Einar Ødegårds notat "Randseoneinstitusjoner - en oversikt" (Notat 2/89 fra tidl. NAVFs utredningsinstitutt). I dette notatet benyttes følgende definisjon på randseoneinstitusjoner: "Randseoneinstitusjoner er institusjoner som har en *faglig* tilknytning til - og er *institusjonelt* basert på et samarbeid med et lærested. Randseoneinstitusjonenes virksomhetsområde er *kunnskapsoverføring*."

I denne rapporten har vi bl.a. valgt å legge større vekt på formelle juridiske kriterier, dvs. forhold ved enhetene som *rettssubjekter* (juridiske personer): Er de selvstendige eller tilknyttet andre rettssubjekter? Hvem oppnevner enhetenes styrer? Men vi ser også på enhetenes grunnfinansiering og deling av ressurser med universitetet eller den vitenskapelige høgskolen. Gjennom de ulike kriteriene vil randseonebegrepet bli splittet opp ved at forskjellige kriterier for ulike enheter blir oppfylt. I stedet for en samlet randseone får vi flere *delrandsoner*.

Betegnelsen "enhet" brukes i stedet for "senter", "institutt" eller "institusjon" i denne rapporten. Grunnen til at en mer "nøytral" betegnelse brukes er de store variasjonene som finnes i populasjonen mht. organisering, eierforhold og størrelse.

1.2 Om undersøkelsen

I forbindelse med arbeidet med den nasjonale FoU-statistikken ble det utarbeidet lister over enheter omkring de ulike lærestedene som kunne komme inn under randseonebegrepet. Disse ble supplert med opplysninger fra lærestedenes forelesningskataloger og årsrapporter, samt rapporter om sentre og randseoneinstitusjoner fra universitetene i Oslo og Trondheim.

Noen av enhetene er lokalisert i forskningsparker. I en litt videre betydning av begrepet tenker vi her på Forskningsparken i Oslo, Forskningsparken i Ås, Teknostallen i Trondheim og Stiftelsen Universitetsforskning

i Bergen (UNIFOB). Forskningsparker er ikke behandlet særskilt i denne rapporten, og er i seg selv ikke noe randsonekriterium (Kap. 2), annet enn gjennom den betydningen de har for øvrige kriterier (organisering og juridisk status). Også de såkalte Kjellerinstituttene (Institutt for energiteknikk, Forsvarets forskningsinstitutt, NORSAR - The Norwegian Seismic Array, Norsk institutt for luftforskning og Televerkets forskningsinstitutt) har et formalisert samarbeid knyttet til høyere utdanning ved Universitetsstudiene på Kjeller (UNIK), og ble tatt med i vår utsendelse. I rapport fra Utredningsgruppen for høyere utdanning på Kjeller fra 26.11.93 heter det at "Når det gjelder UNIKs organisasjon, har utredningsgruppen lagt til grunn at UNIK skal ha forankring både til NTH og UiO slik at man bidrar til at de tre hovedparter, NTH, UiO, og Kjellerinstituttene, bringes sammen i et godt samarbeid".

Enkelte institutter i instituttsektoren, som Norsk institutt for naturforskning, Norges byggforskningsinstitutt har avdelinger med ulike forbindelser til læresteder. Disse avdelingene er bare representert indirekte hvis hovedinstitusjonen som sådan kan oppfattes som en mulig randsonestitusjon. SINTEF som juridisk enhet omfatter de forskjellige avdelingene og forskningsselskapene som inngår i stiftelsen, se omtalen i vedlegg 6. Opplysningene fra SINTEF i denne undersøkelsen gjelder dermed for avdelingene og forskningsselskapene, men ikke forskningsaksjeselskapene som er eid av SINTEF. Enheter som er oppført under instituttgrupper i lærestedenes forelesningskataloger, men som samtidig er en del av andre institusjoner, er bare representert indirekte hvis hovedinstitusjonen som sådan kan oppfattes som en mulig randsonestitusjon. Det finnes også eksempler på enheter som deler personell med et lærested i form av professor II- stillinger, men hvor verken enhetene selv eller lærestedene oppfatter dem som noen randsoner. Disse er heller ikke representert i undersøkelsen.

De utarbeidede listene ble sendt til de ulike lærestedene som utkast som de ble bedt om å kommentere i forhold til et skissert randsonebegrep (vedlegg 1). Den endelige respondentlisten omfattet 96 enheter som mottok spørreskjema (vedlegg 3), og det ble mottatt svar fra samtlige enheter. Til sammen 41 enheter er representert i randsonen som FoU-utførende. Svarfordelingene for de 96 enhetene er oppsummert i Tabell 1 i neste kapittel.

Hver enkelt randsonenhet er presentert i katalogdelen bakerst i denne rapporten (Vedlegg 6 og 7).

1.3 Datagrunnlag utover spørreskjemaet

Data om enhetenes FoU-årsverk, FoU-kostnader og totale kostnader er hentet fra den norske FoU-statistikken for 1991. Tall for 1993 er under bearbeiding og vil først bli publisert på nyåret 1994. For enheter som ikke er omfattet av 1991-statistikken (til sammen 11) har vi anslått tall på grunnlag av innsamlet materiale i forbindelse med FoU-statistikken for 1993.

2 De ulike delrandsonene

I dette kapitlet gjør vi nærmere rede for valget av kriterier. Deretter listes de enkelte delsonekriteriene. I Kap. 2.2 listes de enkelte lærestedenes randsoner i vår undersøkelse.

2.1 Valg av kriterier

For å nærme oss randsonen er det ønskelig å ta utgangspunkt i kriterier som er viktige for problemstillinger knyttet til *ansvarsforhold*. I Hermansen-utvalgets innstilling "En bedre organisert stat" (NOU 1989:5) diskuteres problemstillinger knyttet til økonomisk ansvar overfor randsoneneheter organisert som stiftelser: "Selv om morinstitusjonen [således] ikke er ansvarlig for stiftelsens forpliktelser, kan imidlertid nærheten mellom de to institusjonene bli så stor at det kan være vanskelig for utenforstående å skille dem fra hverandre". En viktig del av denne problemstillingen gjelder deltakelse i stiftelsens ledelsesorganer.

I Forskningsmeldingen (St. meld. nr. 36 (1992-93)) påpekes det at det er en sammenheng mellom organisering og rammebetingelser. Særlig aktuelt er dette i forhold til grunnbevilgninger - skal de bevilges fra Forskningsrådet, eller fra universitetene? Om prosjektinntekter sier Forskningsmeldingen at det er positivt at "randsoneneinstitusjonene danner plattform for samarbeid mellom forskningsaktører, næringsliv og offentlig forvaltning", men det påpekes som et sentralt punkt "at det etableres klare prinsipper for oppdragsforskning. Likeledes er det en forutsetning at lærestedenes faglige autonomi fastholdes". Når det gjelder senterdannelser, heter det at "De fleste sentrene er i dag uten formell tilknytning til fakultet eller institutt. Det er nå behov for en klarere politikk for å behandle slike senterdannelser."

På denne bakgrunnen har vi i denne rapporten tatt utgangspunkt i følgende kriterier:

- Er enheten et selvstendig rettssubjekt, eller er den en del av et annet rettssubjekt?
- Hvem oppnevner enhetens styre?
- Hvem bevilger enhetens grunnbevilgning?
- Foreligger det en rammeavtale mellom enheten og lærestedet?
- Benytter enheten lærestedets ressurser, og betaler enheten for dette?

Disse kriteriene kombineres til delrandsonekriterier.

De forskjellige randsonekriteriene resulterer i flere *delrandsoner* (se nedenfor). De ulike delrandsonene kan grupperes i en indre og en ytre randsoner. Den *indre randsonen* omfatter lærestedsunderlagte enheter (delsonene 1 og 2), mens den *ytre randsonen* omfatter de øvrige delrandsonene (delsonene 3, 4 og 5).

Den indre randsonen:

1. *Enheter som er direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret.* Denne tilknytningsformen er spesiell i forhold til andre "ordinære" enheter i lærestedet, og behandles derfor som en egen delrandsoner.

2. *Lærestedsunderlagte enheter med ekstern styreoppnevning eller grunnfinansiering.* Enheten er underlagt fakultets- eller instituttnivå i lærestedet, men avviker fra "ordinære" enheter ved at enheten mottar minst halvparten av grunnfinansieringen fra andre instanser eller institusjoner enn lærestedet den er underlagt, og/eller minst halvparten av styrerepresentantene er oppnevnt av andre instanser eller institusjoner enn lærestedet selv.

Den ytre randsonen:

3. *Stiftelser og aksjeselskaper hvor lærestedet har eierinteresser.* Enheten er organisert som en stiftelse eller et aksjeselskap. For stiftelser er lærestedet medstifter, enten som hovedstifter eller største medstifter, evt. kan alle stifterne være like store. Et tilsvarende kriterium gjelder for aksjeselskapers aksjekapital¹.

4. *Enheter med grunnfinansiering eller styreoppnevning fra lærestedet.* Enheten er ikke formelt en del av nærmeste universitet eller vitenskapelige høyskole, men mottar minst halvparten av sin grunnfinansiering derfra, og/eller nærmeste universitet eller vitenskapelige høyskole oppnevner minst halvparten av styrerepresentantene til enheten. Videre kreves at enheten ikke oppfyller kravene til delrandsoner 3.

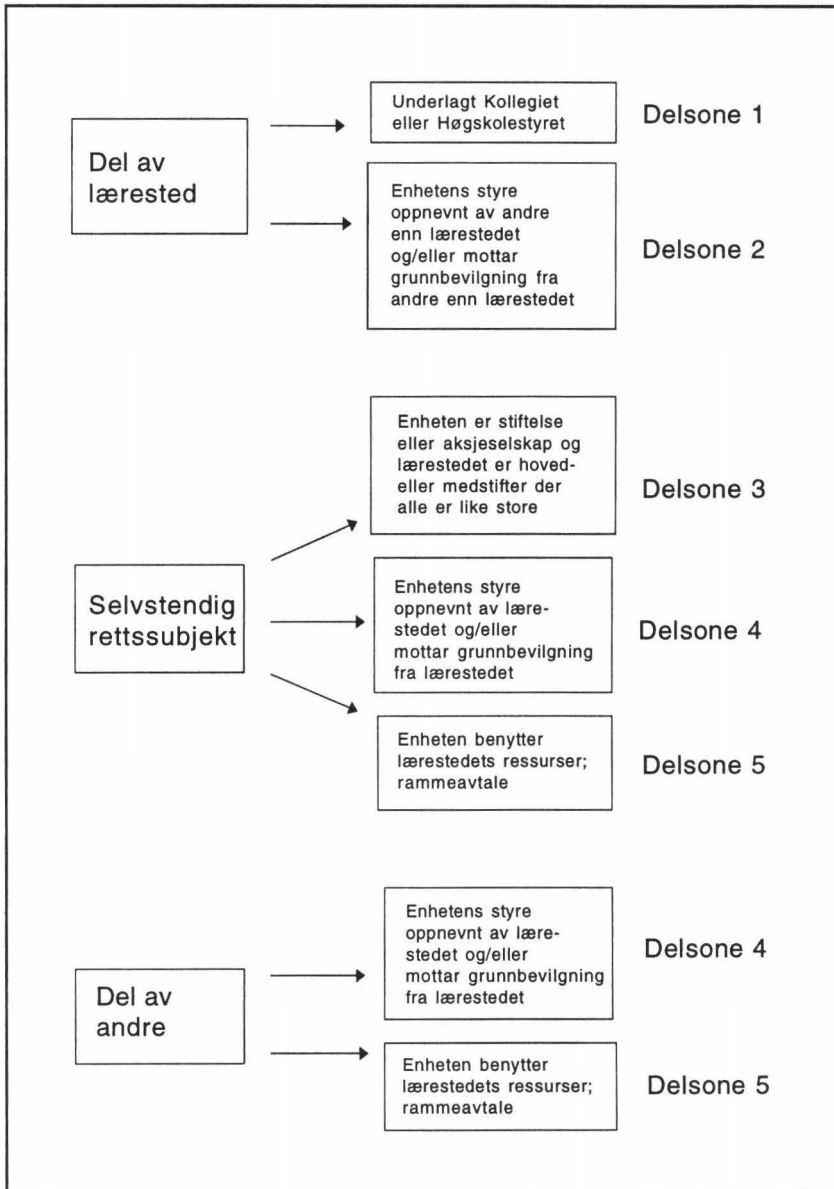
¹ Den FoU-utførende randsonen ville ikke blitt utvidet om kravet til andel av aksje- eller stiftelseskapitalen hadde blitt redusert.

5. *Rammeavtale eller deling av ressurser*. Enheten faller utenfor delsonene 1-4, men har en tilknytning til nærmeste universitet eller vitenskapelige høyskole gjennom rammeavtale eller deling av ressurser. Det eksakte kriteriet for denne delrandsonen er som følger: Enheten benytter nærmeste universitet eller vitenskapelige høyskoles lokaler eller grunn uten å betale for det, *eller* enheten har rammeavtale med lærestedet *eller* enheten deler utstyr *og* administrative tjenester med lærestedet uten å betale for det.

Figur 1 viser de ulike delrandsonenes tilknytning til lærestedet. Litt forenklet kan vi si at høyere delrandsonenummer indikerer fjernere forhold til lærestedet. Merk dog at den eneste (men vesentlige) forskjellen mellom delson 2 og delson 5 kan være at enheten i delson 2 er en del av lærestedet, noe den ikke er i delson 5.

I Vedlegg 2 er delsonekriteriene satt opp i et beslutningstre for å vise sammenhengen mellom de ulike kriteriene og delsonene.

Som nevnt i forrige kapittel ble det mottatt svar fra alle enhetene i populasjonen. En nærmere oversikt over antall enheter i forskjellige svarkategorier er gitt i Tabell 1.

Figur 1 De ulike delsonene knyttet til randsonekriteriene og enhetenes juridiske status.

Tabell 1

Oversikt over svarfordelinger for populasjonen i antall enheter.

	Totalt
Populasjonen	96 ²
Randsoneenheter med FoU	41
Randsoneenheter uten FoU	9 ³
Ikke med i randsonen	54 ⁴

Randsonen som presenteres i neste avsnitt er naturligvis en følge av våre valg av kriterier, andre kriterier ville gitt randsoner som i mer eller mindre grad ville avvike. I tillegg kommer at enkelte enheter har krysset av flere alternativer på f.eks. spørsmål om organisering og tilknytningsform til lærestedet. Det betyr at selv om de i vår undersøkelse er klassifisert etter de forholdene som vi har lagt avgjørende vekt på, ville de kunne fått en annen klassifisering hvis andre forhold ble avgjørende. Slike tilfeller diskuteres i neste avsnitt for hvert lærested.

I Kap. 2.4 har vi tatt inn en omtale av enheter som faller utenfor randsonebegrepet slik vi har definert det, men som utgjør en gråsoner sett fra lærestedets side.

2.2 De enkelte lærestedenes randsoner

I dette avsnittet vises de enkelte randsonene ved hvert enkelt lærested. Først omtales universitetene, dernest de vitenskapelige høgskolene.

² Inngår i vedlegg 3.

³ Omfatter hovedsaklig enheter med service- og støttefunksjoner for FoU, men også enheter som arrangerer kurs og seminarvirksomhet.

⁴ Av disse returnerte 9 enheter svar som gjorde det klart at de var utenfor målgruppen for undersøkelsen, og de returnerte derfor ikke spørreskjemaet.

Universitetet i Bergen

Indre randsoner

Delsone 2

Interfakultært kompetansesenter for epidemiologi

Ytre randsoner

Delsone 3

Christian Michelsens Research AS
Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling

Delsone 4

Humanistisk Datasenter
Laboratorium for marin molekylærbiologi
RMFs senter for virologisk forskning
Senter for samfunnsforskning

Delsone 5

Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt
Havforskningsinstituttet
Medisinsk fødselsregister

Bortsett fra Interfakultært kompetansesenter for epidemiologi er alle randsonene ved Universitetet i Bergen i den ytre randsonen. Grunnen til at de har fått denne klassifiseringen er at de er tilknyttet Stiftelsen Universitetsforskning i Bergen (UNIFOB). I Universitetet i Bergens årsmelding for 1993 heter det at "UNIFOB har som mål å ta vare på og videreutvikle forskning som fell utanfor den ordinære forskinga. Stiftinga har òg ansvar for kontraksverksemda som blir gjennomført innan ramma av Bergensmodellen. Verksemda er i regelen integrert på institutta, og i nokre tilfelle på fakultetsnivå. All verksemd i UNIFOB er knytta til faglege organ eller sikra ei fagleg tilknytning til universitetet". Etersom Universitetet i Bergen er medstifter i UNIFOB, er UNIFOB-enhetene i randsonen nærmere tilknyttet universitetet enn delrandsonetilknytningen alene indikerer. Enkelte enheter tilknyttet UNIFOB har da også krysset av flere alternativer på tilknytningsform, og angitt at de både er en del av UNIFOB og Universitetet i Bergen. Noen enheter vil kunne være UNIFOB-tilknyttet selv om de ikke

er representert i denne undersøkelsen, dette gjelder Institutt for arbeidsmedisin og Norsk Termbank.

I den ytre randsonen er alle enhetene i delsoner 4 tilknyttet UNIFOB. Medisinsk fødselsregister i delsoner 5 er i tillegg til Universitetet i Bergen og UNIFOB også tilknyttet Statens Institutt for Folkehelse.

Et trekk ved Universitetet i Bergens randsoner er at ingen enheter er lagt direkte under kollegiet, i motsetning til universitetene i Oslo og Trondheim. Universitetet i Bergen har lagt sentrene under et fakultet eller et institutt, eller de er lagt under UNIFOB.

Universitetet i Oslo

Indre randsoner

Delsone 1

Bioteknologisenteret i Oslo
Psykososialt senter for flyktninger
Senter for kvinneforskning
Senter for læreutdanning og skoletjeneste
Senter for teknologi og menneskelige verdier
Senter for utvikling og miljø

Delsone 2

Tannhelsekompetansesenteret for sjeldne tilstander

Ytre randsoner

Delsone 3

Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning
Universitetsstudiene på Kjeller

Delsone 4

International Cardiological Institute for Therapeutic Research

Vi ser at de aller fleste randsonenehetene i den indre randsonen ved Universitetet i Oslo er direkte underlagt Kollegiet (delsone 1). Senter for teknologi og menneskelige verdier var tidligere et forskningsrådsprogram, men ble fra 01.01.94 lagt direkte under Kollegiet.

I den ytre randsonen finner vi to stiftelser. Universitetet i Oslo er enestifter av CICERO i delsonen 3, mens et departement bevilger grunnbevilgning og oppnevner styret. ICIT i delsonen 4 får styret oppnevnt av Det medisinske fakultetet, men mottar ikke grunnbevilgning.

Universitetet i Tromsø

Ytre randsoner

Delsone 5

Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning AS
--

Universitetet i Tromsø har 3 enheter direkte underlagt Kollegiet (se vedlegg 3), men disse er ikke selv FoU-utførende, og fungerer som organisatoriske knutepunkt for forskning utført ved instituttene. De arrangerer også seminarer og kurs.

Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning AS er et aksjeselskap i NORUT-Gruppen AS, og er det eneste selskapet i denne gruppen som er representert i randsonen til UiTø, og da gjennom rammeavtale. Dette må ses i sammenheng med at enheten er plassert på universitetsområdet.

Universitetet i Trondheim

Indre randsoner

Delsone 1

Program for Anvendt Koordineringsteknikk Senter for kvinneforskning Senter for middelalderstudier Senter for miljø og utvikling Senter for teknologi og samfunn UNIGEN Molekylærbiologisk felleslaboratorium
--

Ytre randsoner

Delsone 3

SINTEF

Delsone 4

Stiftelsen Allmennvitenskapelig Forskning i Trondheim
--

Delsone 5

Energiforsyningens Forskningsinstitutt A/S Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt A/S Rådet for folkemusikk- og dans
--

Vi ser at Universitetet i Trondheim kun har en enhet i den indre randsonen som ikke er underlagt Kollegiet. I Stiftelsen Allmennvitenskapelig forskning Trondheim (ALLFORSK) inngår fem sentre (barneforskning, bygdeforskning, etterutdanning, idrettsforskning, samfunnsforskning) og en avdeling (økotoksikologi). Rådet for folkemusikk og dans i delsoner 5 er en offentlig stiftelse som på mange måter fungerer som et universitetsinstitutt.

Senter for miljø og utvikling har dobbel tilknytningsform. En del er regnskapsført ved Universitetet i Trondheim, mens resten av aktiviteten er regnskapsført ved ALLFORSK. Vi har vurdert universitetstilknytningen som avgjørende. Hvis ALLFORSK-tilknytningen hadde vært tillagt mest vekt, ville senteret blitt plassert i delsoner 4 som en del av annet rettssubjekt (ALLFORSK), men hvor lærestedet oppnevner størstedelen av styret eller bidrar med hoveddelen av grunnbevilgningen.

SINTEF er en del av NTHs randsoner. NTH var i 1950 enestifter (dog uten stiftelseskapital, men Trondheim Kommune stilte garantier for administrasjonskostnader). SINTEF skiller seg imidlertid markert fra andre randsoneneenheter gjennom sin størrelse. I 1993 utgjorde SINTEF omlag 1/4 av FoU-årsverkene og FoU-kostnadene i randsonen samlet. To av SINTEFs datterselskaper er med i randsonen gjennom rammeavtaler med NTH, nemlig EFI og Marintek.

Norges Handelshøgskole

Ytre randsoner

Delsone 3

Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøgskole Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning
--

Norges landbrukshøgskole

Indre randsoner

Delsone 1

Norsk senter for internasjonal landbruksutvikling Senter for bærekraftig utvikling

Ytre randsoner

Delsone 3

Institutt for akvakulturforskning AS

Delsone 5

Norsk institutt for skogforskning Statens forskningsstasjoner i landbruk Statens Landbrukstilsyn Statens plantevern
--

Deler av Ås-miljøet er representert gjennom delsonene 3 og 5, men som det framgår av vedlegg 3 er det også mange som faller utenfor. Dette skyldes først og fremst at *rammeavtale* er et kriterium delson 5, mens *samarbeidsavtale* alene ikke er et kriterium. Grensegangen mellom enheter med *rammeavtale* med NLH og enheter kun med *samarbeidsavtale* har altså gått gjennom Ås-miljøene. Det vil forøvrig komme en ny NOU-rapport om utredning av NVH og NLHs plass i forsknings- og utdanningssystemet og deres departementstilknytning høsten 1994.

Handelshøyskolen BI

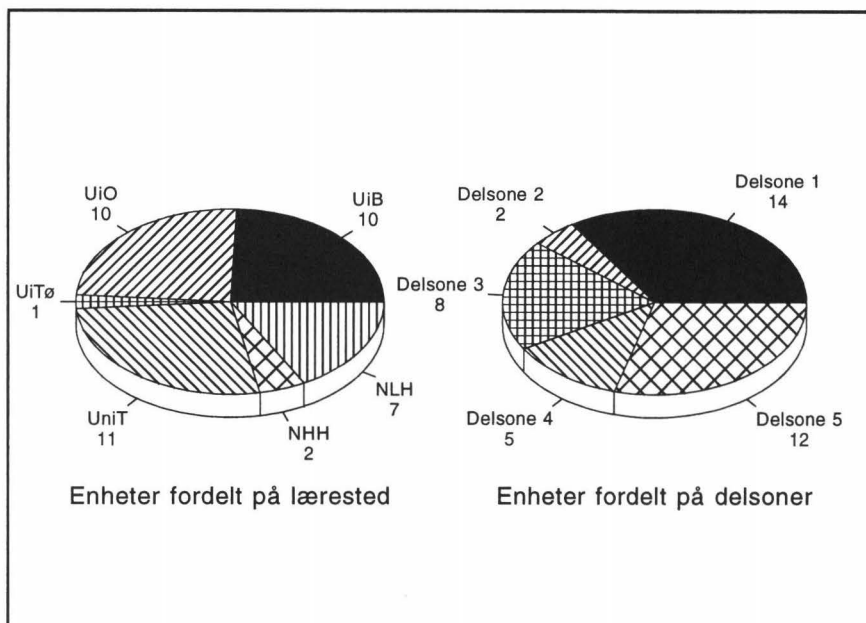
Handelshøyskolen BI er ikke representert med randsoneneenheter i denne undersøkelsen.

Norges veterinærhøgskole

Norges veterinærhøgskole er ikke representert med FoU-utførende randsoneneenheter i denne undersøkelsen. Veterinærmedisinsk Oppdragscenter hører med i delson 5, men er ikke selv FoU-utførende. Selskapet er et statseid aksjeselskap som skaffer forskningsoppdrag til andre instanser.

2.3 Oppsummering

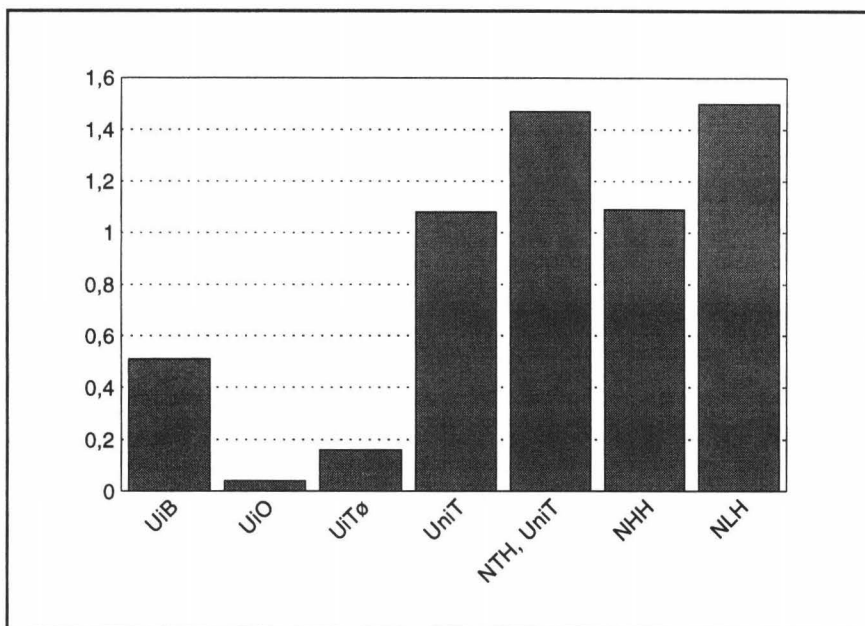
Figur 2 oppsummerer hvordan de 41 enhetene med FoU i randsonen fordeles seg på lærested og delrandsoner. Vi ser at enhetene underlagt Kollegiet (delson 1) og enheter som deler ressurser med lærestedet (delson 5) samlet utgjør de største delsonene med 26 av totalt 41 enheter.

Figur 2 Antall enheter gruppert etter delsoner og lærested i 1994.

Vi har allerede sett at de lærestedsunderlagte enhetene i delsonene 1 og 2 kan oppfattes som en indre randsone, mens enheter som enten er selvstendige eller er tilknyttet andre rettssubjekter i delsonene 3, 4 og 5 utgjør en ytre randsone.

Figur 3 viser antall faglige FoU-årsverk utført ved randsoneenhetene knyttet til et lærested i forhold til lærestedets totale FoU-årsverk (for NTH sammenlignes NTHs randsone med NTHs totale FoU-årsverk). Figuren illustrerer dermed den relative størrelsen av randsonen i forhold til lærestedet, et forholdstall = 1 betyr at det utføres like mange FoU-årsverk av lærestedets randsone som av lærestedet selv, mens et forhold < 1 betyr at det utføres færre FoU-årsverk i lærestedets randsone som av lærestedet selv, og vice versa. Vi ser at det er betydelige forskjeller. Læresteder med store forskningsinstitutter i randsonen vil få relativt store randsoner. Dette er spesielt tydelig ved Universitetet i *Trondheim*, hvor SINTEF i 1991 alene stod for en stor del av FoU-årsverkene. For å illustrere SINTEFs størrelse er den relative størrelsen på randsonen til Universitetet i Trondheim både vist samlet og for NTH spesielt. Størrelsen på lærestedet selv er naturligvis viktig for den relative størrelsen. Universitetet i Oslo har en relativt liten randsone både på grunn av sin egen størrelse og fordi det har få og relativt små forskningsinstitutter i sin randsone.

Figur 3 Forholdet mellom antall FoU-årsverk utført av UoH-utdannet personale i lærestedets randsone og i lærestedet samlet.

Også Norges Handelshøyskole og Norges landbrukshøgskole har store randsoner i forhold til egen størrelse. NHH har 2 stiftelser hvor høyskolen har bidratt med hhv. hele (Administrativt forskningsfond) og halve (SNF) stiftelseskapitalen. NLH har på sin side flere statlige forskningsinstitutter i sin randsone.

2.4 Nærmere omtale av enkelte enheter som faller utenfor randsonebegrepet

I dette avsnittet ser vi nærmere på noen enheter som har falt utenfor randsonen slik vi har definert den, og som derfor ikke inngår i den videre analysen. Nedenfor listes enheter i den indre randsonen som mottar en mindre del av grunnbevilgningen fra andre enn lærestedet, slik at kravet til at denne delen skal utgjøre *minst halvparten* av grunnbevilgningen (delsone 2) ikke blir oppfylt (se beslutningstreet, Vedlegg 2). En tilsvarende gråsoner finnes for enhetenes styreoppnevning hvor *mindre enn halvparten* av representantene til enheten oppnevnes eksternt. De har falt utenfor delsoner 2 p.g.a. 50 prosent-kriteriet, men har likevel en eksternt innflytelse gjennom styreoppnevninger og grunnbevilgninger. (En tilsvarende gråsoner kan tenkes i den

ytre randsonen for delsoner 4, men ingen enheter i populasjonen er aktuelle her.) Hvis ikke annet oppgis, nevnes den eksterne grunnbevilgningskilden etter hver enhet.

Universitetet i Bergen:

Felleslaboratorium for bioteknologi, *Den Norske Kreftforening*.

HEMIL-senteret. *Av de 9 representantene i styret blir 1 representant oppnevnt av et departement og 1 av Nasjonalforeningen for folkehelsen.*

Senter for europeiske kulturstudier, *Norges forskningsråd*.

Senter for internasjonal helse, *Norges forskningsråd*.

Senter for studier i viktigtid og nordisk mellomalder, *Norges forskningsråd*.

Universitetet i Oslo:

Senter for Europa-rett. *Senter tilknyttet Nordisk Institutt for Sjørett, mottar grunnbevilgninger fra Norges forskningsråd i tillegg til UiO.*

Senter for helseadministrasjon, *Den Norske Lægeforening*.

Som nevnt er enhetene ovenfor utenfor randsonen slik vi har definert den fordi de ikke oppfyller bestemte kriterier i forhold til delsoner 2. Andre enheter faller utenfor randsonen fordi de har forbindelser til lærestedene som ikke omfattes av randsonekriteriene. Nedenfor omtales to slike enheter som er utenfor randsonen, men som likevel har forskjellige forbindelser til lærestedet. Begge er utenfor lærestedenes jurisdiksjon.

Institutt for menneskerettigheter (IMR)

Institutt for menneskerettigheter er et program under Norges forskningsråd, som også bevilger enhetens grunnbevilgning. IMR har prosjektsamarbeidsavtale med Universitetet i Oslo, og Norges forskningsråd oppnevner en styrerepresentant fra UiO (en av fem). Instituttet er likevel ikke med i randsonen siden prosjektsamarbeidsavtale ikke inngår i randsonekriteriene, og UiO ikke oppnevner et flertall av styrerepresentantene.

Universitetet i Trondheim:

MR-Senteret i Trondheim ble opprettet gjennom et samarbeid mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune, SINTEF og Universitetet i Trondheim/Det

Medisinske Fakultet, og var det første *universitetstilknyttede institutt* i Norge som installerte MR-utstyr. Gjennom vedtak i fylkestinget ble MR-Senteret i 1988 en *fylkeskommunal bedrift*. Senteret eies av Sør-Trøndelag

Fylkeskommune, men har *eget styre og selvstendig økonomi*. Senteret består av to enheter, Medisinsk Seksjon og Naturvitenskapelig Seksjon, lokalisert i samme bygning. Medisinsk seksjon dekker helseregionens behov for MR-baserte diagnostiske tjenester. Senterets Naturvitenskapelig Seksjon er en del av SINTEF-Unimed. Denne seksjonen er dermed en del av en annen randsoneenhet (SINTEF), men MR-senteret som enhet er ikke en randsoneinstitusjon siden enheten er en fylkeskommunal bedrift, og betaler husleie for lokalene i Regionsykehuset i Trondheim.

3 Organisering og tilknytning

3.1 Samlet oversikt

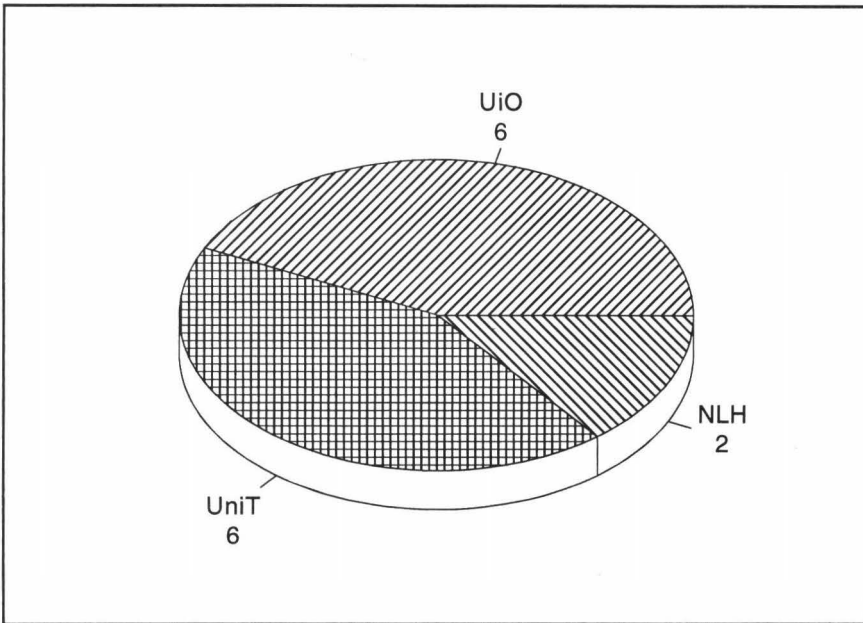
Av populasjonen på 41 enheter er 13 enheter selvstendige rettssubjekter, mens 28 er en del av et annet selvstendig rettssubjekt.

De selvstendige rettssubjektene er enten organisert som stiftelser eller aksjeselskaper, mens de som er tilknyttet et annet selvstendig rettssubjekt i spørreskjemaet ble bedt om å krysse av hvilket: Staten, Norges forskningsråd, Bedrift/konsern, Stiftelse eller annet. Fordelingen for hele populasjonen er gitt i Tabell 2 nedenfor.

Tabell 2 Populasjonen gruppert etter organiseringsform og tilknytning⁵.

Delsone	Selvstendig rettssubjekt		Del av annet rettssubjekt					N
	Stiftelser	Aksjeselskap	Lærested	Staten	F.råd	Bedrift/konsern	Stiftelse	
<i>Indre randsoner:</i>								
1 Enheter som er direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret			14					14
2 Lærestedsunderlagte enheter med ekstern styreoppnevning eller grunnfinansiering			2					2
<i>Ytre randsoner:</i>								
3 Stiftelser og aksjeselskaper hvor lærestedet har eierinteresser	6	2						8
4 Enheter med grunnfin. eller styreoppnevning fra lærestedet	2	0		0	0	0	3 ⁴	5
5 Rammeavtale eller deling av ressurser	0	3		8	1	0	0	12

⁵ De skraverte områdene markerer at enheter i den indre randsonen (delsone 1 og 2) begrepsmessig ikke kan være del av annet rettssubjekt enn universitet eller vitenskapelig høgskole, at enheter i delsoner 3 må være selvstendige rettssubjekter, samt at enheter i den ytre randsonen (delsone 3, 4 og 5) ikke kan være underlagt lærestedet.

Figur 4 Antall enheter underlagt Kollegiet gruppert etter lærested (N=14).

Blant stiftelsene og aksjeselskapene hvor lærestedet har eierinteresser (*delsone 3*) finner vi 6 stiftelser og 2 aksjeselskap. Ingen stiftelser er knyttet til lærestedet gjennom deling av felles ressurser (*delsone 5*). Denne gruppen består hovedsaklig av statlige enheter. Halvparten av disse (4) befinner seg i Norges landbrukshøgskoles randsone. Blant enhetene med grunnfinansiering eller styreoppnevning fra lærestedet (*delsone 4*) finner vi 2 selvstendige stiftelser og 3 enheter som er del av stiftelser. Denne delsonen inneholder med andre ord både selvstendige enheter, og ikke-selvstendige enheter som enten har mer enn 50 prosent grunnfinansiering fra universitet eller vit. høgskole, eller får mer enn halvparten av styret oppnevnt derfra.

Vi har tidligere (Kap. 2) omtalt enheter som er tilknyttet stiftelsen UNIFOB i Bergen. Vi får en antydning om at tilknytningsformen er forskjellig enhetene imellom ved at 3 enheter (Humanistisk Datasenter, Laboratorium for marin molekylærbiologi og Senter for samfunnsforskning (SEFOS)) er en del av en stiftelse (UNIFOB), én enhet (RMFs senter for virologisk forskning er underlagt forskningsrådet, og Medisinsk fødselsregister er, som tidligere nevnt, både en del av Universitetet i Bergen og Statens institutt for folkehelse. Av disse 5 enhetene er det kun Laboratorium

for marin molekylærbiologi som mottar grunnbevilgning fra universitetet, mens Senter for samfunnsforskning (SEFOS) ikke har grunnbevilgning.

I tabell 2 finner vi to stiftelser hvor universitetet oppnevner størstedelen av styret eller bevilger hoveddelen av grunnbevilgningen: International Cardiological Institute for Therapeutic Research (ICIT) i Oslo og Stiftelsen Allmenvitenskapelig forskning i Trondheim (ALLFORSK) i Trondheim. Aksjeselskapene er Christian Michelsen Research AS, Energiforsyningens forskningsinstitutt AS, Norsk institutt for fiskeri og havbruksforskning AS, Institutt for akvakulturforskning AS og Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS.

3.2 Den indre randsonen

Enheter som er underlagt universitet eller vitenskapelig høyskole kan være underlagt lærestedet på forskjellige nivåer: Direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret, et fakultet, eller et institutt eller en avdeling. Enhetene som er direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret fordeler seg på lærested som vist i Figur 4.

14 av de 16 enhetene i den indre randsonen er direkte underlagt Kollegiet. Denne store overvekten er en naturlig følge av randsonekriteriene: Enheter som er underlagt Kollegiet er definert som randsoner, mens en tilknytning på lavere nivå ikke uten videre gir randsonestatus.

Forskjellen mellom Universitetet i Bergen og de andre lærestedene er tydelig også her. Universitetet i Bergen har enten lagt senterdannelsene til stiftelsen UNIFOB, eller de er lagt til et fakultet eller et institutt. Universitetene i Oslo og Trondheim har i overveiende grad lagt senterdannelsene direkte under Kollegiet.

I spørreskjemaet ble respondentene bedt om å krysse av hvilken status enheten har i forhold til lærestedet. Alternativene var Senter, Program, Nettverksknutepunkt e.l., eller Faglig råd e.l. Kun to enheter (Interfakultært kompetansesenter for epidemiologi (IKE) og Program for Anvendt Koordineringsteknikk (PAKT)) oppfattet seg som "Program", de øvrige (15) hadde oppgitt "Senter". Overvekten av sentre gjenspeiler valget av populasjon - kun enheter med en nogenlunde fast organisering skulle tas med i undersøkelsen. Forøvrig kan skinnen bedra -enheter som går under betegnelsen "Senter" kan godt vise seg å være et program og vice versa; det er vanskelig å sette noe fast skille mellom de to organiseringsformene.

3.3 Deling av ressurser med lærestedet i den ytre randsonen

I den ytre randsonen (delsone 3, 4 og 5) finner vi enheter som ikke er en del av universitet eller vit. høgskole, til sammen 25 enheter. 13 av disse enhetene er lokalisert på lærestedets grunn eller i dets lokaler, og en overveiende del av disse betaler leie. Kun 3 av dem oppgir at de ikke betaler for dette, alle befinner seg i delson 5. To av de som ikke betaler er statlige. For disse kan det dreie seg om en form for forenklet overføring (pengene går via lærestedet i stedet for direkte fra departement), men dette sier ikke vårt materiale noe om.

Når det gjelder deling av vitenskapelig utstyr og administrative tjenester blir bildet annerledes. Til sammen 19 enheter har oppgitt at de enten deler vitenskapelig utstyr med lærestedet, og/eller benytter seg av administrative tjenester, og bare 3 betaler for den ene eller begge disse tjenestene. Hvis vi ser nærmere på de 16 som ikke betaler, har de denne fordelingen på delsonene 3, 4, og 5 i den ytre randsonen:

Tabell 3 Antall enheter i den ytre randsonen som deler ressurser med lærested uten å betale for det.

Ytre randsoner	N (16)
3 Stiftelser og aksjeselskaper hvor lærestedet har eierinteresser	7
4 Enheter med grunnfinansiering eller styreoppnevning fra lærestedet	3
5 Rammeavtale eller deling av ressurser med lærestedet	6

Tabell 4 Antall enheter i den ytre randsonen som deler ressurser med lærested uten å betale for det, gruppert etter lærested.

Lærested	Antall	Herav statlig
UiB	6	2
UiO	1	0
UiTø	1	0
UniT, AVH	1	0
UniT, NTH	3	0
NHH	2	0
NLH	2	1
N	16	3

Universitetet i Bergen har klart flest randsoneenheter med denne tilknytningen, 4 av de 6 enhetene var tilknyttet UNIFOB, og alle disse er i den ytre randsonen og har styreoppnevning eller grunnbevilgning fra lærestedet (delsone 4).

3.4 Fagområdetilknytning

Enhetene er inndelt i fagområder etter et *mest-kriterium*, dvs. etter det fagområde som har de største FoU-kostnadene for hver enhet. I instituttsektoren finnes det imidlertid flere enheter som framstår som tverrfaglige ved at FoU-kostnadene er spredt over flere fagområder. I vår populasjon gjelder dette Christian Michelsen Research AS, ALLFORSK, SINTEF og Havforskningsinstituttet.

Tabell 5 Populasjonen gruppert etter fagkrets og delsoner (N=41).

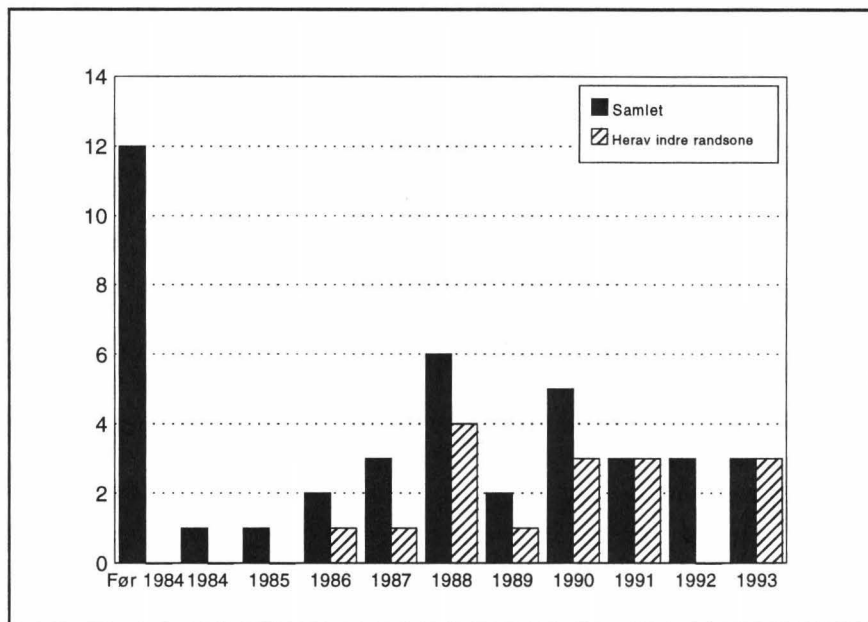
Delsone	Fagområde					
	Hu- man.	Samf.- vit.	Mat.nat.	Medisin	Tekno- logi	Land- br.tk.
<i>Indre randsone:</i>						
1 Enheter som er direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret	2	5	2	3	0	2
2 Lærestedsunderlagte enheter med ekstern styreoppnev. eller grunnfin.	0	0	0	2	0	0
<i>Ytre randsone:</i>						
3 Stiftelser og aksjeselskaper hvor lærestedet har eierinteresser	0	3	3	0	2	0
4 Enheter med grunnfin. eller styreoppnev. fra lærestedet	1	2	1	1	0	0
5 Rammeavtale eller deling av ressurser	1	0	2	2	3	4
Totalt	4	10	8	8	5	6

Det er flest samfunnsvitenskapelige enheter, tett fulgt av matematikk / naturvitenskap og medisin. Enheter innen humaniora utgjør den minste delen av populasjonen. Ellers ser vi at de to enhetene i delson 2 er knyttet til medisin. Sammenholder vi den indre og den ytre randsonen finner vi at medisin har klart flest enheter i den indre, humaniora og samfunnsvitenskap har like mange i begge, mens teknologi har alle enhetene i den ytre randsonen. Mat. nat og landbruksteknologi har en overvekt av enheter i den ytre randsonen.

4 Størrelse, opprettelsesår og permanens

4.1 Opprettelsesår.

Figur 5 viser antall enheter som er opprettet årlig siden 1984.

Figur 5 Randsoneenhetene gruppert etter opprettelsesår.

I den indre randsonen ble den første enheten i vår populasjon opprettet i 1986. Blant de som er opprettet i 1986 eller senere ser vi at den indre randsonen utgjør nesten halvparten av enhetene. Senterdannelsene i den indre randsonen må derfor sies å være et relativt nytt fenomen. Vi finner dessuten en klar topp i antall etableringer i 1988, og 1/3 (13) av enhetene er opprettet i perioden 1988-1990. Antall etableringer har holdt seg stabilt i senere år.

4.2 Permanens

15 eller 37 prosent av enhetene (N=37) er opprettet for et avgrenset tidsrom, og med 3 unntak finner vi dem alle i den indre randsonen, slik at vi her i hovedsak fanger opp de midlertidige senterdannelsene (to av enhetene oppga status som "programmer"). Ofte må "avgrenset tidsrom" mer forstås som "uspesifisert tidsrom", ved at enheten etter noen års drift evalueres med tanke på videre aktivitet.

Ser vi på de enkelte lærestedene, finner vi at de 15 som er opprettet for et avgrenset tidsrom er jevnt fordelt mellom universitetene i Bergen (4), Oslo (6) og Trondheim (5). Et flertall (9) er underlagt Kollegiet (delsone 1). De øvrige 22 enhetene er varige.

4.3 Motiver for opprettelsen

De enkelte senter- og randsoneinstitusjonene ble i spørreskjemaet bedt om å ta stilling til hvor viktig et utvalg motiver var for opprettelsen. Tabell 6 viser hvor mange som hadde krysset av på "Stor" eller "Avgjørende betydning" på de forskjellige alternativene.

Tabell 6 Prosentandel av enhetene som har oppgitt at de ulike motivene var av stor eller avgjørende betydning (N=37).

Motiv	Stor, avgj. betydning (%)
Utvikle et fagområde, institusjonalisere nytt fagområde eller forskningsfelt	78
Behov for tverrfaglighet	57
Etablere kontaktflate mellom universitet/ vit. høgskole og næringsliv	41
Etablere kontaktflate mellom universitet/ vit. høgskole og offentlige myndigheter:	27
Organisere forskning på tvers av institusjonene:	30
Tjenesteuting (utstyr, EDB, formidling):	24
Skaffe oppdragsfinansiering:	30
Økt brukerinnflytelse:	17

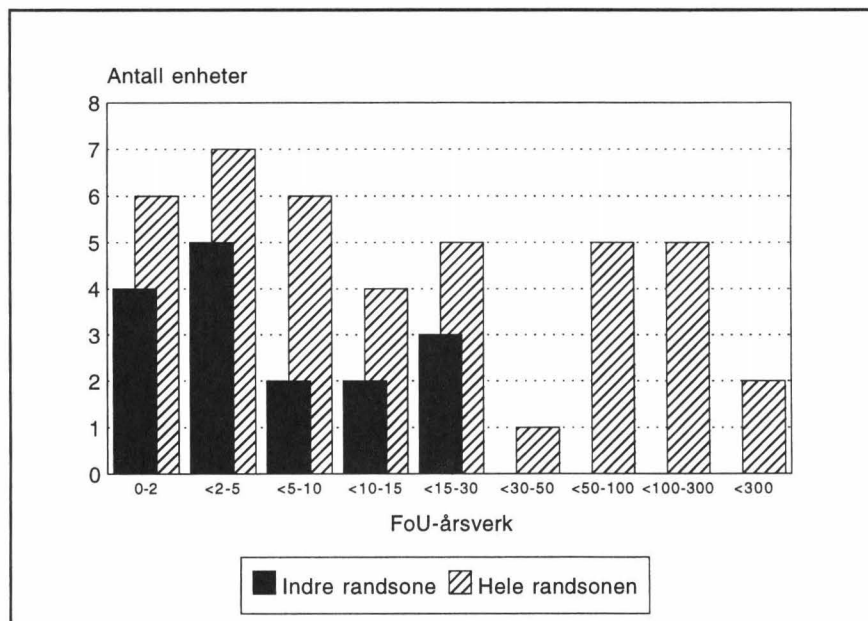
Vi ser at hele 78 prosent har angitt at behovet for å utvikle et fagområde, institusjonalisere nytt fagområde eller forskningsfelt var et motiv av stor eller avgjørende betydning. Tverrfaglighet har også vært et viktig motiv, 57 prosent oppga dette som av stor eller avgjørende betydning. Vi ser altså at *faglige* motiver har hatt stor betydning for opprettelsen av sentre og randsoneinstitusjoner. Når det gjelder kontakten med næringslivet, har 41 prosent oppgitt at det å etablere kontaktflate mellom universiteter og vitenskapelige høgskoler var av stor eller avgjørende betydning for opprettelsen.

Økt brukerinnflytelse har ikke vært et viktig motiv for opprettelsen, kun 17 prosent har oppgitt dette har vært av stor eller avgjørende betydning.

4.4 Omfanget av FoU-aktivitet

4.4.1 FoU-årsverk

Nedenfor listes fordelinger på antall FoU-årsverk for hele populasjonen samt for enheter i den indre randsonen i 1991.

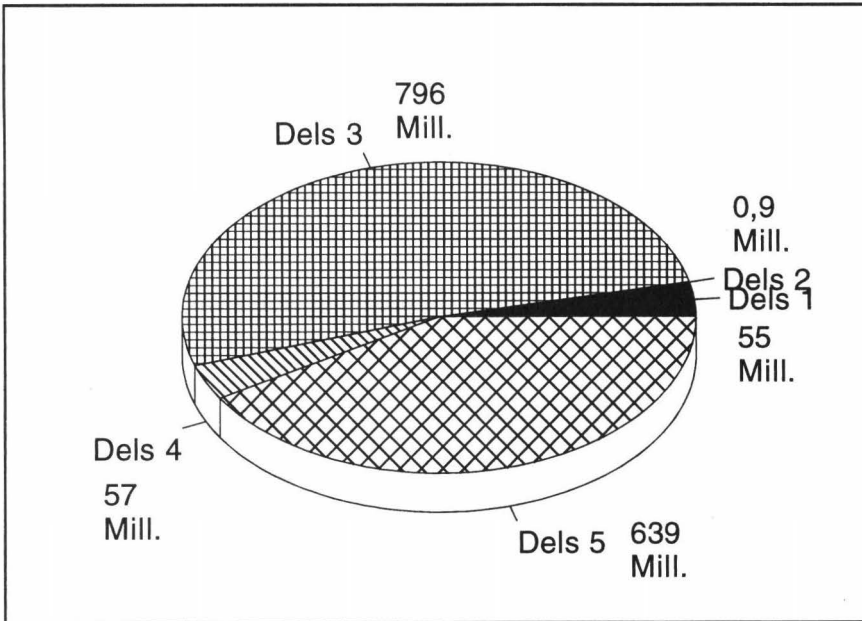
Figur 6 Enhetene gruppert etter FoU-årsverk.

Vi ser at over halvparten av enhetene har utført inntil 15 FoU-årsverk, og at alle enhetene i den indre randsonen befinner seg i gruppen av enheter med inntil 30 FoU-årsverk. En legger også merke til at 6 enheter bare har inntil 2 FoU-årsverk.

4.4.2 FoU-Kostnader

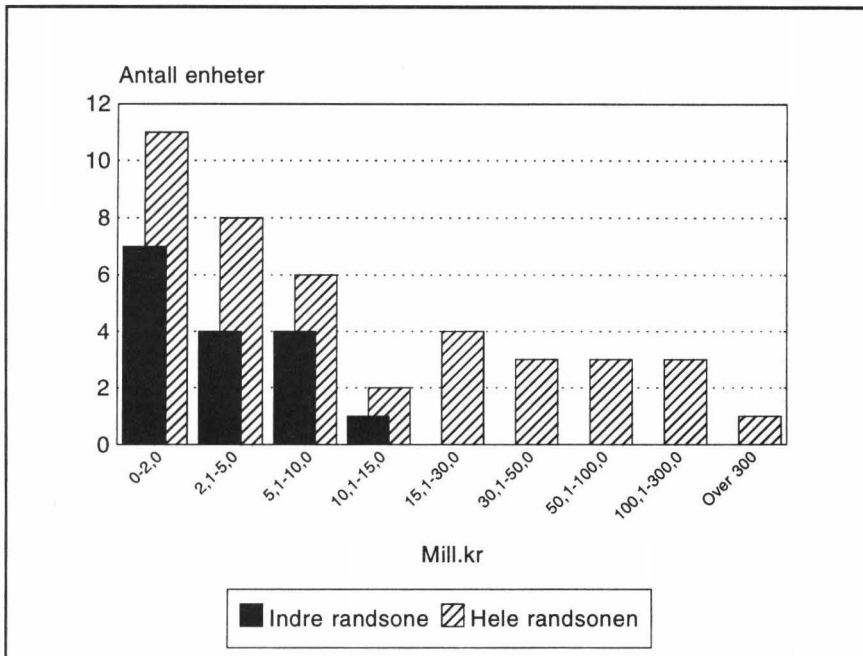
De samlede FoU-kostnadene i randsonen var i 1991 1,6 milliarder kr, og av disse gikk 1,5 milliarder til den ytre randsonen. FoU-kostnadene i hver delsoner er vist i Figur 7.

Respondentenes fordelinger etter FoU-kostnadenes størrelse er vist i Figur 8 i mill. kroner. Den indre randsonens bidrag til totalen er angitt.

Figur 7 FoU-kostnadene i hver delson (Mill. kr).

Fordelingene etter FoU-kostnadenes størrelse viser de samme trekkene som fordelingene på FoU-årsverk: Et stort innslag av mindre enheter som i første rekke befinner seg i den indre randsonen.

Figur 8 Enhetene gruppert etter FoU-kostnader.

5 Om virksomheten

5.1 Type virksomhet

Enhetene ble bedt om å ta stilling til om hvorvidt aktivitetene Forskning, Undervisning, Formidlingsoppg. / spre kunnskap, og Tekniske tjenester / koordinering utgjorde Ingen del, Liten del, Stor del, eller Overveiende del av enhetens virksomhet. Tabell 7 viser den prosentvise andelen som har svart at en gitt aktivitet utgjør en "stor" eller "overveiende" del av enhetens virksomhet.

Tabell 7 Prosentdel av enhetene hvor aktiviteten utgjør en stor eller overveiende del av enhetenes virksomhet (N=37).

Aktivitet	Stor, overveiende del (%)
Forskning	92
Undervisning	40
Formidlingsoppgaver, spre kunnskap	70
Tekniske tjenester, koordinering	27

Forskning er den dominerende virksomheten i randsonen. Et flertall oppgir at den utgjør den overveiende delen av virksomheten, og hele 92 prosent oppgir forskning som overveiende eller stor del av virksomheten. Men hele 70 prosent sier at formidlingsoppgaver og spredning av kunnskap utgjør en stor eller overveiende del av virksomheten, fulgt av undervisning (40%). Tekniske tjenester og koordinering utgjør en stor eller overveiende del for 27 prosent av enhetene.

5.2 Forskningsart

I FoU-statistikken deles FoU-begrepet inn i grunnforskning, anvendt forskning, og utviklingsarbeid⁶.

Nedenfor illustreres hvordan randsonens driftsutgifter fordeler seg samlet og per delsoner.

Tabell 8 Driftsutgifter til FoU i 1991 fordelt på forskningsart i prosent.

	Grunn- forsk- ning	Anvendt forsk- ning	Utvik- lings- arbeid	Antall enheter (N)
<i>Indre randsoner:</i>				
1 Enheter som er direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret	45	36	19	13
2 Lærestedsunderlagte enheter med ekstern styreoppnev. eller grunnfinansiering	10	40	50	2
<i>Ytre randsoner:</i>				
3 Stiftelser og aksjeselskaper hvor lærestedet har eierinteresser	14	73	13	8
4 Enheter med grunnfin. eller styre- oppnev. fra lærestedet	39	48	13	5
5 Rammeavtale eller deling av ressurser	11	50	40	11
Totalt i prosent	26	49	24	39

⁶ *Grunnforskning.* Eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å erverve ny viten om grunnlaget for fenomener og observasjoner - uten sikte på særskilte praktiske mål eller anvendelser.

Anvendt forskning. Virksomhet av original karakter for å erverve ny viten, først og fremst rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser.

Utviklingsarbeid. Systematisk arbeid som anvender eksisterende kunnskap, rettet mot å framstille nye materialer og produkter, å innføre nye prosesser, metoder, systemer eller tjenester, eller for å forbedre dem som eksisterer.

Omlag halvparten av randsonens samlede driftsutgifter gikk til anvendt forskning, mens grunnforskning og utviklingsarbeid utgjør omlag like mye av den resterende delen. Ikke overraskende kommer andelen anvendt forskning i randsonen ut omtrent midt mellom andelene for instituttsektoren og UoH-sektoren i den nasjonale FoU-statistikken, hhv. 58 prosent og 36 prosent (Rapport 5/94 fra Utredningsinstituttet "Instituttsektoren - mangfold og utvikling" av Ole Wiig og Werner Christie Mathisen, s. 49), tilsvarende gjelder også for driftsutgifter til FoU innen grunnforskning og utviklingsarbeid.

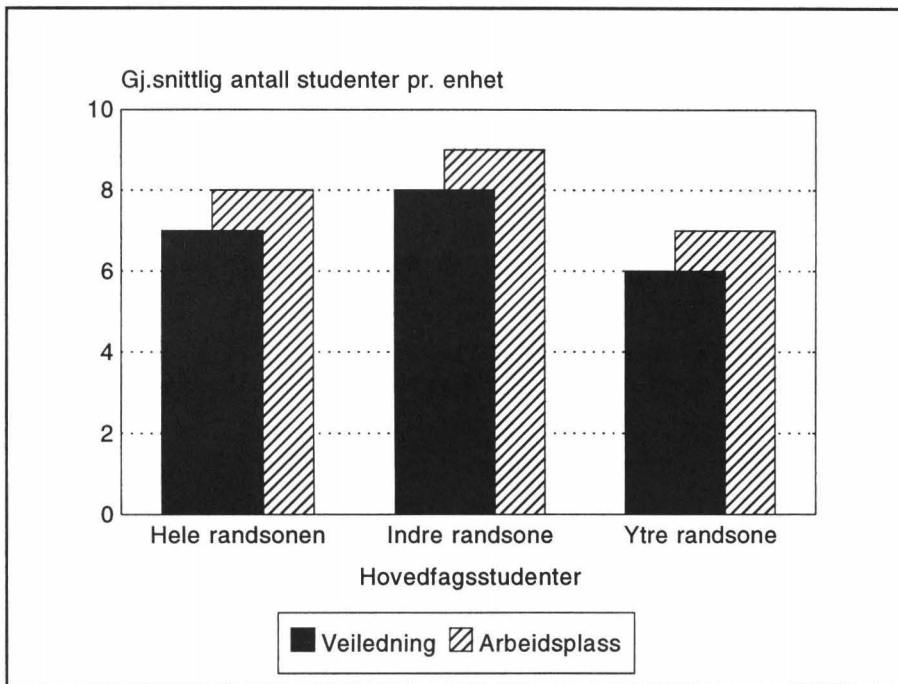
Enhetene som er direkte underlagt Kollegiet har den største andelen driftsutgifter til grunnforskning, samtidig som de to enhetene som er underlagt et fakultet eller et institutt i delson 2 har den laveste grunnforskningsandelen (og den høyeste andelen utviklingsarbeid). Dette kan ses i sammenheng med at enhetene i delson 2 mottar mesteparten av grunnfinansieringen eller får hoveddelen av styret oppnevnt eksternt. Den ytre randsonen har et høyt innslag av anvendt forskning, og den høyeste andelen anvendt forskning finner vi i delson 3 med 73 prosent.

5.3 Høyeregrads- og doktorgradsstudenter

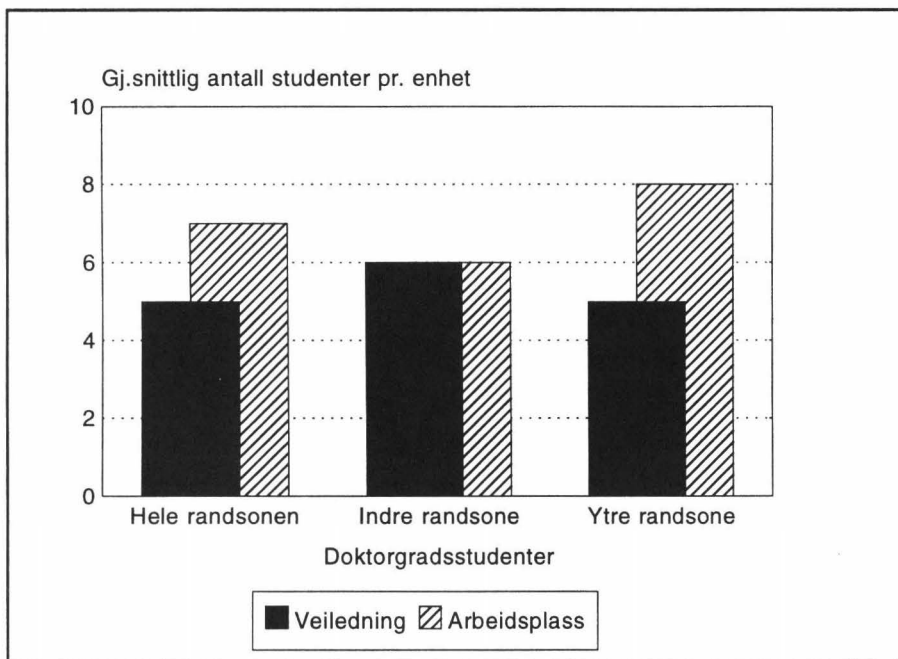
40 prosent av randsoneneenheterne oppgir at undervisning utgjør en stor eller overveiende del av enhetens virksomhet. Undervisningen på *lavere grad* er i alt vesentlige konsentrert til lærestedets "ordinære" enheter, dog med enkelte unntak når det gjelder undervisning av tverrfaglig eller målrettet karakter. Et slikt unntak er Senter for lærerutdanning og skoletjeneste, som bl.a gir en praktisk-pedagogisk lærerutdanning.

Spørsmålene i spørreskjemaet er rettet mot undervisning på høyeregrads nivå (hovedfag og doktorgrad), og er delt i et spørsmål om hvor mange studenter som har *arbeidsplass* ved enheten og hvor mange studenter som har *formelt oppnevnte faglige veiledere* ved enheten, ettersom dette ikke behøver å være samme antall. En optelling viser at enhetene har oppgitt at 283 hovedfagsstudenter og 269 doktorgradsstudenter har arbeidsplass ved randsoneneenheterne. Figurene 9 og 10 viser gjennomsnittlig antall studenter i de ulike kategoriene totalt og for den indre og ytre randsonen.

Vi ser at gjennomsnittet er fra 5 til 9 studenter på enheter uansett nivå. Det er små variasjoner mellom den indre og den ytre randsonen, men det er gjennomgående flere studenter i den indre randsonen enn i den ytre når vi ser bort fra doktorgradsstudenter med arbeidsplass ved enheten.

Figur 9 Gjennomsnittlig antall hovedfagsstudenter pr. enhet totalt og i den indre randsonen.

Figur 10 Gjennomsnittlig antall doktorgradsstudenter pr. enhet totalt og i den indre randsonen.

6 Finansiering

Vi skal i denne delen se nærmere på enhetenes grunnbevilgningskilder. Enhetenes grunnbevilgningskilder og -størrelse er viktige tema i utformingen av en helhetlig politikk for instituttsektoren, jmf. Rapport nr. 1 fra prosjektet om instituttpolitikken i Norges forskningsråd "Om statlig finansiering av forskningsinstitutter", Norges forskningsråd 1994.

Begrepet 'grunnbevilgning' kan være vanskelig å forholde seg til for respondentene, samtidig som det går under forskjellige betegnelser. Vi har derfor benyttet en negativ definisjon av begrepet. Enhetene ble i spørreskjemaet bedt om å føre opp bevilgninger som ikke var program-, prosjekt, eller oppdragsmidler som *grunnfinansiering*. (Begrepet 'grunnbevilgning' har sammenfallende betydning i denne rapporten som i Rapport nr. 1 fra prosjektet om instituttpolitikk i Norges forskningsråd "Om statlig finansiering av forskningsinstitutter", hvor et institutts *basisbevilgning* består av en grunnbevilgning og strategiske instituttprogrammer.)

6.1 Største grunnbevilgningskilder

Vi har bedt enhetene fordele grunnbevilgningen på følgende kilder: Universitet eller vitenskapelig høgskole, Norges forskningsråd, departementer eller "andre" kilder. Antall enheter pr. kilde er fordelt nedenfor totalt og per lærested. Enheter med mer enn én kilde er gruppert etter *største* grunnbevilgningskilde.

Tabell 9 Antall enheter fordelt etter delsoner og kilde for grunnbevilgning (N=38).

Delsone	Lærestedet	Norges forskningsråd	Departement	Andre	Ingen	Totalt
<i>Indre randsone:</i>						
1 Enheter som er direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret	10	2	0	1	0	13
2 Lærestedsunderlagte enheter med ekstern styreoppnev. eller grunnfin.	0	1	1	0	0	2
<i>Ytre randsone:</i>						
3 Stiftelser og aksjeselskaper hvor lærestedet har eierinteresser	0	2	5	0	1	8
4 Enheter med grunnfin. eller styreoppnev. fra lærestedet	1	2	0	1	2	6
5 Rammeavtale eller deling av ressurser	0	3	6	0	0	9
Totalt	11	10	12	2	3	38

I underkant av 1/3 av enhetene får størstedelen av grunnbevilgningen fra universitet eller vitenskapelig høgskole. Med ett unntak er disse underlagt Kollegiet (delsone 1). 1/3 av enhetene får grunnbevilgning fra departement, hvorav halvparten befinner seg i delsoner 5 (enheter som deler ressurser med lærestedet). De 6 enhetene i delsoner 5 fordeler seg likt mellom Universitetet i Bergen og Norges landbrukshøgskole. Blant de 11 som oppgir Norges forskningsråd som største grunnbevilgningskilde finner vi 4 enheter i delsoner 5. Program for anvendt koordineringsteknikk (PAKT), UniT oppgir "Andre" kilder (Statoil og Televerket). To av enhetene i ALLFORSK i delsoner 4 som utgjør 1/3 av virksomheten får grunnbevilgning fra forskningsrådet, de andre mottar ikke grunnbevilgning. Tre enheter oppgir at de

ikke mottar grunnbevilgning: Senter for samfunnsforskning (SEFOS) og International Cardiological Institute for Therapeutic Research (ICIT) i delsonene 4 (enheter med styreoppnevning fra lærestedet), og Nansen Senter for Fjernmåling i delsonene 3 (stiftelser hvor lærestedet er medstifter.) Nærmere opplysninger om fordelingen på de enkelte lærestedene gis i Tabell 10 under.

Tabell 10 Største grunnfinansieringskilde for de enkelte enhetene fordelt på lærested (N=38).

Kilde	UiB	UiO	UiTø	UniT	..Herav NTH	NHH	NLH
Lærestedet	1	5	0	4	0	0	1
Forsk.rådet	4	1	1	3	2	0	1
Dep.	3	3	0	1	1	2	3
Andre	0	0	0	2	0	0	0
Ingen	2	1	0	0	0	0	0
Totalt	10	10	1	10	3	2	5

10 av enhetene hadde *flere* enn én grunnbevilgningskilde, og de 10 er likt fordelt mellom den indre og den ytre randsonen. Fem av dem befinner seg i Universitetet i Trondheims randsonen, mens universitetene i Bergen og Oslo har hhv. 3 og 2 av enhetene i sine randsoner.

I Kap. 2.4 ble noen enheter som er underlagt et fakultet eller et institutt i lærestedet og som mottar grunnbevilgning også fra andre kilder enn lærestedet selv listet. Den viktigste eksterne kilden for disse er Norges forskningsråd. Noen enheter som ikke er en del av lærestedet, men som mottar grunnbevilgning fra lærestedet, er også omtalt.

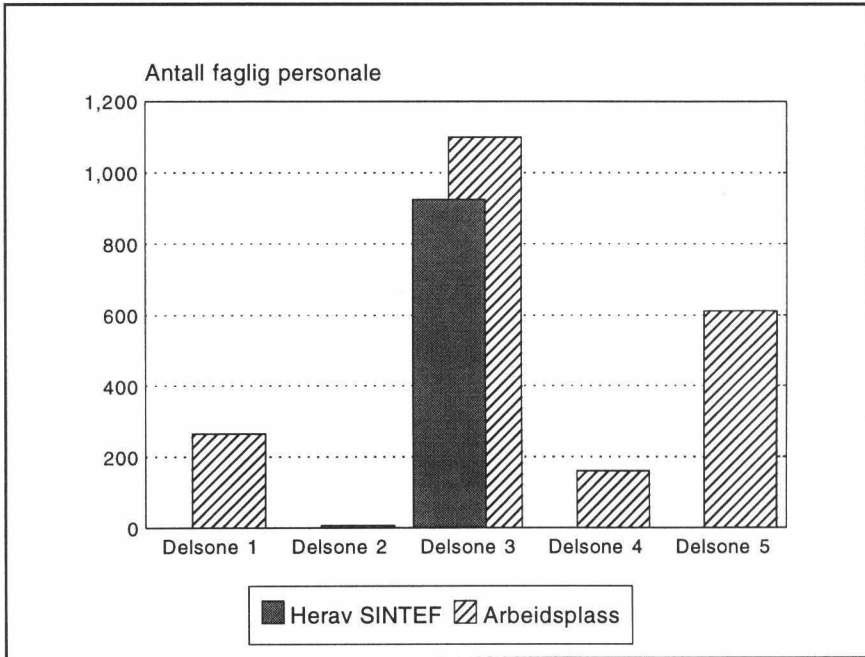
7 Personale

Vi har i denne undersøkelsen innhentet opplysninger om *faglig personale*, som omfatter vitenskapelig personale ved universiteter og vitenskapelige høyskoler, og forskere i instituttsektoren.

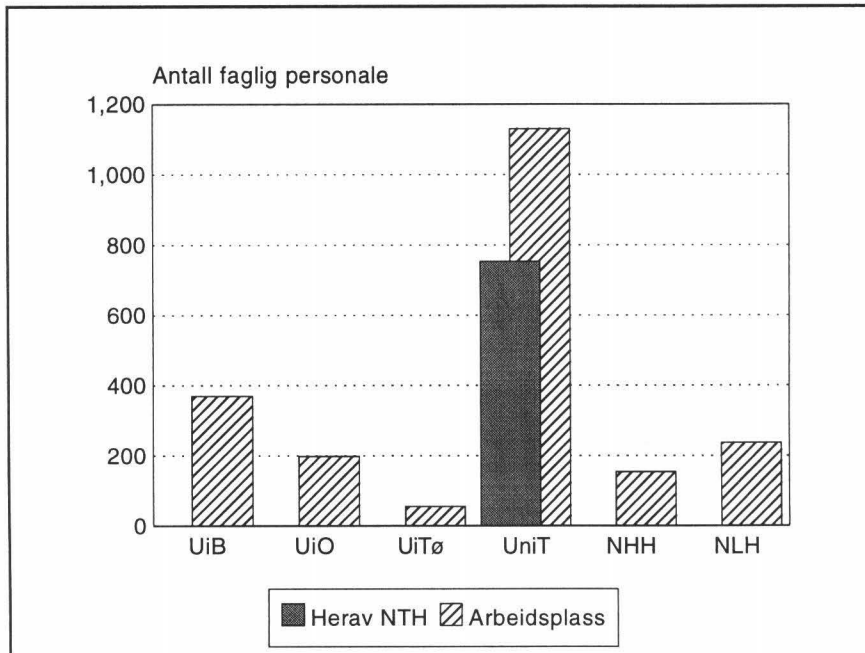
Vi har bedt enhetene om å oppgi faglig personale med arbeidsplass ved enheten pr. 01.10.93 *totalt*. Disse kan være ansatt ved enheten, men de kan også være ansatt ved en annen institusjon. Derfor har vi bedt enhetene om å fordele faglig personale med arbeidsplass ved enheten på to kategorier: Faglig personale *ansatt* ved enheten og faglig personale ansatt ved *annen institusjon* som utførte minst ett månedsverk ved enheten. Den siste gruppen omfatter gjesteforskere, men ikke stipendiater.

Den mest kompliserte strukturen finner vi i lærestedene, hvor en person f.eks. er ansatt ved et institutt, men har sin arbeidsplass ved en senter e.l. , eller vedkommede kan være ansatt ved et senter, men ha arbeidsplassen ved et institutt. I begge tilfellene vil arbeidsgiveransvaret ligge hos lærestedet. I undersøkelsen omfatter imidlertid "*annen institusjon*" andre institusjoner enn lærestedet. Dette innebærer at det er problematisk å sammenholde ulike kategorier faglig personale - f.eks. vil ikke summen av *ansatt* faglig personale, faglig personale ansatt ved *annen institusjon* og stipendiater nødvendigvis være likt med antall faglig personale med *arbeidsplass* ved enheten.

Totalt er det 2100 faglige personer som har arbeidsplass ved FoU-utførende enheter i randsonen. Figur 11 viser antall faglig personale som er *ansatt* ved enheten og faglig personale med *arbeidsplass* ved enheten i hver delsonen. I delsonen 3 (stiftelser og aksjeselskap hvor lærestedet har eierinteresser) er antall faglig personale med arbeidsplass ved SINTEF (omfatter SINTEFs avdelinger og forskningsselskaper) vist spesielt. SINTEFs bidrag gjør at delsonen 3 blir den klart største mht. faglig personale. Holdes SINTEF utenfor, blir delsonen 5 (enheter som benytter lærestedets ressurser eller har rammeavtale) størst. Enhetene som er direkte underlagt Kollegiet eller Høgskolestyret (delsonen 1) har nesten dobbelt så mange faglige personer med arbeidsplass ved enheten som ansatte samme sted. I de andre delsonene er det gjennomgående noe flere faglig personale med arbeidsplass ved enheten enn faglige ansatte, men forskjellene totalt i delsonene er små. I grunnlagsmaterialet er det imidlertid enkelte enheter med større forskjeller i så måte.

Figur 11 Antall faglig personale med arbeidsplass ved enheten pr. 01.10.93 i hver delsoner.

Figur 12 Antall faglig personale med arbeidsplass i de enkelte lærestedenes randsoner per 01.10.93.

I Tabell 11 er enheter i den indre og ytre randsonen gruppert etter antall faglige personer ansatt ved enheten.

Tabell 11 Enhetene i den indre og ytre randsonen gruppert etter antall faglig ansatte per 01.10.93

Delsone	Faglig ansatte					Totalt
	0-2	3-10	11-50	50-300	Over 300	
Indre randsoner	4	4	8	0	0	16
Ytre randsoner	2	8	5	9	1	25
Totalt i randsonen	6	12	13	9	1	41

I alt 6 enheter har opptil 2 faglig ansatte, og av disse er 4 i den indre randsonen. I den indre randsonen har ingen enheter mer enn 50 faglig ansatte.

I Figur 12 er faglig personale med arbeidsplass ved randsoneneenheter fordelt på de enkelte lærestedenes randsoner. NTHs andel av Universitetet i Trondheims antall er vist spesielt på grunn av SINTEFs størrelse. Faglig personale ved SINTEFs Oslo-avdelinger er holdt utenfor i Figur 12 ettersom vi ikke oppfatter disse som en del av NTHs randsoner.

Vi ser at Universitetet i Bergen og Universitetet i Trondheim har de største randsonene mht. faglig personale.

Enhetene har oppgitt at til sammen *67 faglige personer fra annen institusjon* utførte minst ett månedsvik ved enhetene. Disse fordelte seg slik:

Universitet eller høgskole i Norge:	25
Universitet eller høgskole i utlandet:	33
Forskningsinstitutter i Norge:	3
Forskningsinstitutter i utlandet:	3
Bedrift:	1
Sykehus:	1
Andre institusjoner:	1

Av de 67 er 40 personer oppført som gjesteforskere. Disse fordelte seg på enheter i den indre og den ytre randsonen med hhv. 24 og 16 personer.

Vi har også forsøkt å se på utveksling av personale med "morinstitusjonen". Da de fleste enhetene i den indre randsonen oppfatter seg som en

del av lærestedet, jf. betraktningene i innledningen til dette kapitlet, er disse holdt utenfor.

Omfanget av faglig personale i delte stillinger mellom lærestedet og randsoneenheter må sies å være lite ifølge de mottatte svarene. Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning og Havforskningsinstituttet oppgav hhv. 40 og 6 delte stillinger med ulike institusjoner. Hertil kommer 60 faglige personer som har delt stilling mellom lærestedet og randsoneenheten i instituttsektoren. Blant universitetene har Universitetet i Trondheims randsone flest faglige personer i delte stillinger (26 i alt når vi ser bort fra SINTEF). NTHs randsone utgjør hoveddelen av disse (17), og de fleste av disse igjen er delt med Energiforsyningens forskningsinstitutt AS (EFI). Universitetet i Bergens randsone har 12 faglige personer i delte stillinger med lærestedet. Universitetet i Oslo har færrest faglige personer med delte stillinger i sin randsone (1).

Omfanget av forskerpermisjoner er lite i randsonen, kun 3 enheter oppga at de hadde 1 person med permisjon fra lærestedet. To av dem er i delsonen 3, den siste i delsonen 4. De tre er fordelt på hvert sitt lærested.

Litteratur

FoU-statistikk 1991. Oslo, Norges forskningsråd 1993

Innst. S. nr. 192 (1992-93): *Forskning for fellesskapet*. Oslo, Kirke- og undervisningskomiteen.

Instituttsektoren. Katalog over forskningsenhetene. Oslo, Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning, Rapport 15/93.

NOU 1989:5: *En bedre organisert stat*. Oslo, Forbruker- og administrasjonsdepartementet.

Om statlig finansiering av forskningsinstitutter. Rapport nr. 1 fra prosjekt om instituttpolitikk i Norges forskningsråd. Oslo, 1994.

St. meld. nr. 36 (1992-93): *Forskning for fellesskapet*. Oslo, Kirke-utdannings- og forskningsdepartementet.

Ødegård, E. (1989): *Randsoneinstitusjoner - en oversikt*. Oslo, NAVFs utredningsinstitutt, Notat 2/89.

Til
Universitetsdirektøren/Høgskoledirektøren

Deres ref.:

Vår ref.: EK U 124/94

Oslo, 16. februar 1994

En kartlegging av senter- og randsonestrukturen knyttet til universiteter og vitenskapelige høyskoler

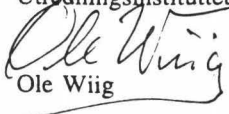
På oppdrag fra Norges forskningsråd skal Utredningsinstituttet lage en oversikt over og kartlegge en del forhold ved senter- og randsonestrukturen ved universitetene og de vitenskapelige høyskolene. Prosjektet inngår som et ledd i arbeidet med å utvikle en samordnet politikk for instituttsektoren på basis av de målene som er satt i St. meld. 36 (1992-93) Forskning for felleskapet og Innst. S. 192 (1992-93). Dette arbeidet skal legge grunnlaget for forskningsrådets egen politikk og strategiske styring av instituttsektoren og dessuten resultere i råd til regjeringen i instituttpolitikkspørsmål. I den forbindelse ønsker vi å motta en oversikt over tiltak/institusjoner som er knyttet til lærestedet .

En avgrensning av randsonen er problematisk. I utgangspunktet finner vi det rimelig at tiltak/institusjoner direkte underlagt kollegiet og tverrfaglige sentre administrativt knyttet til et fakultet eller institutt er med i randsonen. Forøvrig bør institusjoner som lærestedet enten har oppnevnt styrerepresentanter til eller bidrar med grunnfinansiering av (omfatter direkte bevilgninger, husleie, lønn, finansiering av infrastruktur) , men som ikke har eksamensrett, være med. Også andre enheter med samarbeidsavtaler e.l. kan være aktuelle.

Vedlagt følger en liste over hvilke enheter som vi mener det kan være rimelig å oppfatte som randseenheter knyttet til lærestedet. Denne oversikten er utarbeidet på grunnlag av arbeidet med den nasjonale FoU-statistikken. Hvis lærestedet mener at flere enheter bør inngå i listen (f.eks. på bakgrunn av lokalisering eller deling av ressurser), ber vi om at disse føyes til. Likeledes ber vi om at enheter som institusjonen mener ikke bør være med, blir strøket. Vi er takknemlige for en kort begrunnelse for endringene.

Vi ber om at den korrigerede listen returneres så snart som mulig, helst innen utgangen av februar.

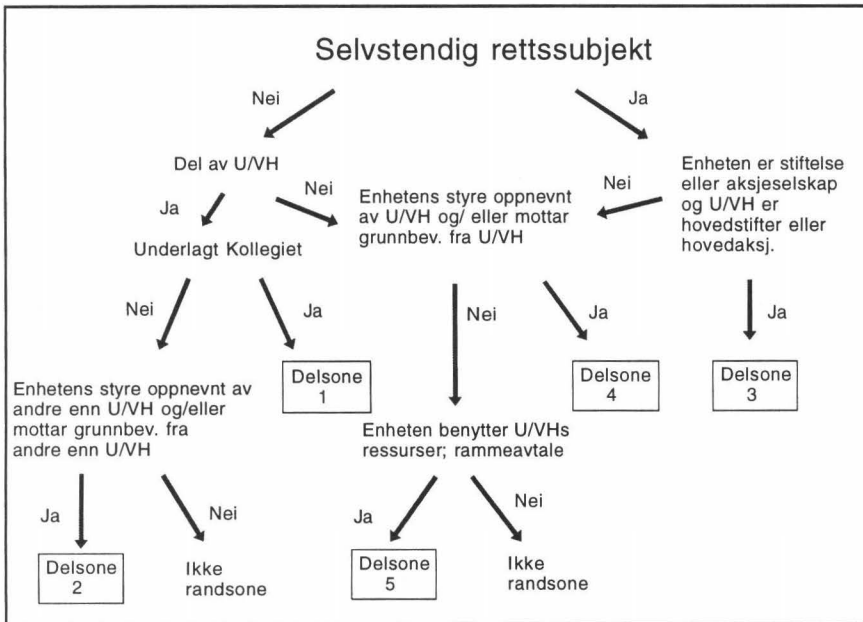
Med vennlig hilsen
Utredningsinstituttet.

Ole Wiig

Erik Knain

Vedlegg 2 Beslutningstre for randsonekriteriene

Diagrammet nedenfor viser hvordan de ulike kriteriene diskutert i Kap. 2 er prioritert og satt i forhold til hverandre. Gjennom ja/nei valgalternativer nedover i diagrammet vil en gitt enhet plassere seg i en eller annen rand-sone, eller den vil falle utenfor som en "ordinær" del av lærestedet eller som et "ordinært" forskningsinstitutt i instituttsektoren. Litt omtrentlig kan vi si at tilknytningen til lærestedet blir løsere når vi beveger oss ovenfra og nedover i diagrammet. Det samme gjelder for en bevegelse fra venstre mot høyre i diagrammet, som tilsvarer at vi beveger oss fra den indre til den ytre randsonen.

Vedlegg 3 Oversikt over respondentene etter lærested

I dette vedlegget er enhetene som fikk tilsendt spørreskjema gruppert i Universitetes- og høyskolesektoren (UoH-sektoren) og Instituttsektoren slik de er klassifisert i den nasjonale FoU-statistikken, se FoU-statistikk 1991s. 8 (Norges forskningsråd). Tallkoden viser delsoner som angitt i Kap. 2. "0" betyr at enheten ikke er kommet med i randsonen, mens "*" betyr at enheten er i randsonen, men ikke FoU-utførende.

Generelt vil enhetene i UoH-sektoren som ikke er blitt med i noen delsoner være å regne som "ordinære" universitetsenheter, dersom de har ikke oppfylt randsonekriteriene i Kap. 2. I instituttsektoren vil enheter som faller utenfor randsonen falle gjennom delsoner 5 (enheter som deler ressurser med lærestedet) som selvstendige enheter eller enheter som er en del av annet rettssubjekt enn lærestedet. De vil da bli stående med "0", dvs. ikke med i randsonen. Likefullt kan de ha forbindelser til lærestedet faglig og personellmessig.

I Universitetene

Universitetet i Bergen

UoH-sektoren:

- 0 Felleslaboratorium for bioteknologi
- 0 HEMIL-senteret, UiB
- 4 Humanistisk Datasenter
- 2 Interfakultært kompetansesenter for epidemiologi (IKE)
- 4 Laboratorium for marin molekylærbiologi
- 5 Medisinsk fødselsregister
- 5 RMFs senter for virologisk forskning, UiB
- 1 Senter for epidemiologisk forskning, UiB
- * 4 Senter for etter- og videreutdanning
- 0 Senter for europeiske kulturstudier
- 0 Senter for helse- og sosialpolitiske studier
- 0 Senter for humanistisk kvinneforskning, UiB
- 0 Senter for internasjonal helse, UiB
- 0 Senter for Midt-østen- og islamske studier, UiB
- 0 Senter for miljø og ressursstudier, UiB

- 4 Senter for samfunnsforskning (SEFOS)
- 0 Senter for utviklingsstudier
- 0 Senter for Videreutdanning i Barnevern
- 0 Senter for vitenskapsteori
- * 3 Stiftelsen Industrilaboratoriet

Instituttsektoren:

- 3 Christian Michelsen Research AS
- 5 Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt
- 5 Havforskningsinstituttet
- 3 Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling
- 0 Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste
- 0 Norsk senter for forskning i ledelse, organisasjon og styring

Universitetet i Oslo

UoH-sektoren:

- 1 Bioteknologisenteret i Oslo
- 0 Institutt for menneskerettigheter
- 1 Psykososialt senter for flyktninger
- 0 Senter For Europa-rett
- 0 Senter for helseadministrasjon
- 0 Senter for klinisk og anvendt psykologisk forskning
- 1 Senter for kvinneforskning
- 1 Senter for lærerutdanning og skoletjeneste
- 0 Senter for materialforskning, UiO
- 0 Senter for studier i viktigtid og nordisk mellomalder
- 1 Senter for teknologi og menneskelige verdier, UiO
- 1 Senter for utvikling og miljø
- 2 Tannhelsekompetansesenteret for sjeldne tilstander
- 3 Universitetsstudiene på Kjeller

Instituttsektoren:

- 0 Forsvarets forskningsinstitutt
- 0 Institutt for energiteknikk
- 4 Intern. Cardiological Institute for Therapeutic Research
- 0 NORSAR - The Norwegian Seismic Array

- 0 Norsk institutt for luftforskning
- 3 Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning
- 0 Senter for sosialt nettverk og helse
- 0 Televerkets forskningsinstitutt

Universitetet i Tromsø

UoH-sektoren:

- * 1 Roald Amundsens senter for arktisk forskning
- * 1 Senter for miljø- og utviklingsstudier (SEMUT)
- * 1 Senter for samiske studier, UiTø

Instituttsektoren:

- 5 Norsk institutt for fiskeri og havbruksforskning AS
- 0 NORUT Informasjonsteknologi AS
- 0 NORUT Samfunnsforskning A.S.

Universitetet i Trondheim

Underlagt Kollegiet

UoH-sektoren:

- 1 Program for Anvendt Koordineringsteknikk
- 1 Senter for kvinneforskning UNIT-AVH
- 1 Senter for middelalderstudier
- 1 Senter for miljø og utvikling
- 1 Senter for teknologi og samfunn
- 1 UNIGEN Molekylærbiologisk felleslaboratorium
- 0 MR - senteret

Den allmenvitenskapelige høgskolen, AVH

UoH-sektoren:

5 Rådet for folkemusikk- og dans
* 5 Stiftelsen Midtnordisk Vitensenter

Instituttsektoren:

0 Kompetansesenter for informasjonsteknologi i helsevesenet AS
4 Stiftelsen Allmenvitenskapelig forskning i Trondheim

Norges Tekniske Høgskole, NTH

UoH-sektoren:

Instituttsektoren:

5 Energiforsyningens Forskningsinstitutt A/S
0 IKU Petroleumsforskning a.s.
5 Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt A/S
3 SINTEF

Vitenskapelige høgskoler

Handelshøgskolen BI

Ingen enheter.

Norges Handelshøgskole

UoH-sektoren:

* 3 Norges Handelshøyskoles Kursvirksomhet

Instituttsektoren:

3 Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøgskole
3 Stiftelsen for samfunns og næringslivsforskning

Norges landbrukshøgskole

UoH-sektoren:

- 1 Norsk senter for internasjonal landbruksutvikling
- 1 Senter for bærekraftig utvikling, NLH

Instituttsektoren:

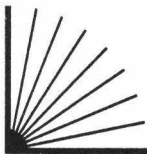
- 3 Institutt for akvakulturforskning as
- * 3 Instrumenttjenesten AS
- 0 NIT-landbruk
- 0 Norsk institutt for jord- og skogkartlegging - NIJOS
- 0 Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
- 0 Norsk institutt for næringsmiddelforskning
- 5 Norsk institutt for skogforskning
- 0 Senter for jordfaglig miljøforskning
- 5 Statens forskningsstasjoner i landbruk
- 5 Statens Landbrukstilsyn
- 5 Statens plantevern
- 0 Veterinærmedisinsk senter

Norges veterinærhøgskole

UoH-sektoren: Ingen enheter

Instituttsektoren:

- * 5 Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS

Institusjon _____

Kontaktperson _____

SENER- OG RANDSONEINSTITUSJONER

Vi ber om opplysninger pr. mars 1994 hvis ikke annet angis.

I. Informasjon om enheten (hertil kommer opplysninger i vedlagte mal)

 Dersom enheten er et selvstendig rettssubjekt, ber vi Dem besvare sp. 1.

1 a. Er enheten organisert som (sett kryss):

- Stiftelse
 Aksjeselskap
 Annen organisering (spesifiser) _____

b. Hvis enheten er organisert som stiftelse, oppgi hovedstifterne og deres andel av stiftelseskapitalen:

_____ %
 _____ %
 _____ %

c. Hvis enheten er organisert som aksjeselskap, oppgi de største aksjonærene:

_____ %
 _____ %
 _____ %

2 Dersom enheten ikke er et selvstendig rettssubjekt; hvilken status har den i forhold til andre institusjoner?

a. Er enheten del av (sett kryss):

- Universitet eller vitenskapelig høyskole
 Annet selvstendig rettssubjekt

b. Hvis enheten er en del av universitet eller vitenskapelig høyskole, hvilken instans er den underlagt (sett kryss):

- Kollegiet
 Fakultet
 Institutt/avdeling
 Oppgi hvilket universitet eller vitenskapelig høyskole _____

c. Hvis enheten er en del av universitet eller vit. høyskole, hvilken status har den i forhold til universitetet eller den vitenskapelige høyskolen?

- Senter
 Program
 Nettverksknutepunkt, forum, arena e.l. for mer ad hoc preget samarbeid mellom personer/institusjoner
 Faglig råd e.l.
 Annen status, spesifiser _____

2 d. Hvis enheten er en del av annet selvstendig rettssubjekt enn universitet eller høyskole, oppgi hvilket (*sett kryss*):

- Staten
 Norges forskningsråd
 Bedrift/konsern
 Stiftelse
 Annet rettssubjekt, spesifiser _____

3 a. Er enheten opprettet for et avgrenset tidsrom? ja nei

b. Hvis ja, oppgi periode: _____

4. Vi ber Dem oppgi hvilke(n) instans(er)/institusjon(er) som oppnevner enhetens styre, samt antall representanter som hver enkelt instans/institusjon oppnevner.

<u>Institusjon:</u>	<u>Antall representanter</u>
Universitet/vit.høyskole (spesifiser)	_____
_____	_____
Norges forskningsråd	_____
Departementer	_____
Andre (spesifiser) _____	_____
_____	_____

5. Vi ber Dem vurdere hvor stor betydning ulike motiver hadde for opprettelsen (*sett ett kryss i hver linje*):

	Avgj. betydning	Stor betydning	Noen betydning	Ingen betydning
Behov for å utvikle et fagområde, institusjonalisere nytt fagområde eller forskningsfelt	☐	☐	☐	☐
Behov for tverrfaglighet	☐	☐	☐	☐
Etablere kontaktflate mellom universitet/vit. høyskole og næringsliv	☐	☐	☐	☐
Etablere kontaktflate mellom universitet/vit. høyskole og offentlige myndigheter	☐	☐	☐	☐
Organisere forskning på tvers av forskningsinstitusjonene	☐	☐	☐	☐
Tjenesteyting (utstyr, EDB, formidling)	☐	☐	☐	☐
Skaffe oppdragsfinansiering	☐	☐	☐	☐
Økt brukerinnflytelse	☐	☐	☐	☐

Andre motiver (spesifiser) _____

6. Hvordan vil De karakterisere enhetens virksomhet? (*Sett kryss*):

Aktivitet:	Overveiende del	Stor del	Liten del	Ingen del
Forskning	☐	☐	☐	☐
Undervisning	☐	☐	☐	☐
Formidlingsoppg./ spre kunnskap	☐	☐	☐	☐
Tekniske tjenester/koordinering	☐	☐	☐	☐

Andre, spesifiser _____

7. **Grunnfinansiering i 1993** (omfatter bevilgninger som ikke er prosjekt-, program-, eller oppdragsmidler) Vi ber Dem oppgi beløp og finansieringskilde.

<u>Finansieringskilde:</u>	<u>Beløp</u> (i 1000 kr)
Universitet/vit. høyskole (spesifiser)	_____
_____	_____
Norges forskningsråd	_____
Departementer	_____
Andre (spesifiser)	_____
_____	_____
_____	_____

III Personallopplysninger

- 1 a. Hvor mange personer med universitets- eller høyskoleutdanning som utførte eller administrerte forskning og utvikling (*FoU-personer*) hadde arbeidsplass ved enheten pr. 01.10.93 totalt? _____

Herav (I b ber vi Dem oppgi antall ansatte FoU-personer ved enheten pr. 01.10.93. Personer uten ansettelsesforhold skal ikke med her, men føres under c,d, eller e)

- b. Antall FoU personer ansatt ved enheten _____

b1. Hvor mange av disse hadde hovedstilling ved enheten og bistilling i eksterne institusjoner? _____

Bistilling hvor _____

b2. Hvor mange hadde bistilling ved enheten, men hovedstilling i ekstern institusjon? _____

Hovedstilling hvor _____

- c. Antall FoU-personer ansatt ved annen institusjon som utførte minst et månedsverk ved enheten i 1993. Oppgi hver enkelt institusjon og antall personer. Stipendiater skal ikke med her, men føres under e.

<u>Institusjon</u>	<u>Antall</u>
_____	_____
_____	_____
_____	_____

- d. Hvor mange av personene oppgitt i c var gjesteforskere? _____

e. Antall stipendiater med arbeidsplass ved enheten pr 01.10.93: _____

f. Antall FoU-personer ansatt i teknisk/ administrative stillinger ved enheten pr. 01.10.93: _____

2. Antall ikke FoU-personer ansatt i teknisk/administrative stillinger pr 01.10.93: _____

- 3 a. Hadde FoU-personer med permisjon fra fast stilling ved nærmeste universitet eller vitenskapelige høyskole faglig stilling ved enheten i 1993? ja nei

b. Hvis ja, hvor mange? _____

Dersom De har kommentarer til temaer som er berørt i spørreskjemaet (f.eks. om bakgrunnen for opprettelsen), legg gjerne ved eget ark.

Katalogdelen

Vedlegg 5 Alfabetisk liste over enhetene i randsonen

FoU-utførende enheter

Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøyskole	63
Bioteknologisenteret i Oslo	64
Christian Michelsen Research AS	65
Energiforsyningens Forskningsinstitutt A/S	66
Fiskeridirektoratets Ernæringsinstitutt	67
Havforskningsinstituttet	68
Humanistisk Datasenter	69
Institutt for akvakulturforskning AS	70
Interfakultært kompetansesenter for epidemiologi	71
International Cardiological Institute for Therapeutic Research	72
Laboratorium for marin molkylærbiologi	73
Medisinsk fødselsregister	74
Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling	75
Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning AS	76
Norsk institutt for skogforskning	77
Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt A/S	78
Norsk senter for internasjonal landbruksutvikling	79
Program for Anvendt Koordineringsteknologi	80
Psykososialt senter for flyktninger	81
RMFs senter for virologisk forskning	82
Rådet for folkemusikk og dans	83
Senter for bærekraftig utvikling	84
Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning	85
Senter for kvinneforskning, Oslo	86
Senter for kvinneforskning, Trondheim	87
Senter for lærerutdanning og skoletjeneste	88
Senter for middelalderstudier	89
Senter for miljø og utvikling	90
Senter for samfunnsforskning	91
Senter for teknologi og menneskelige verdier	92
Senter for teknologi og samfunn	93

Senter for utvikling og miljø	94
SINTEF - Stiftelsen for Industriell og Teknisk Forskning ved Norges Tekniske Høgskole	95
Statens forskningsstasjoner i landbruk	97
Statens Landbrukstilsyn	98
Statens plantevern	99
Stiftelsen Allmenvitenskapelig forskning i Trondheim	100
Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning	101
Tannhelsekompetansesenteret for sjeldne tilstander	102
UNIGEN Molekylærbiologisk felleslaboratorium	103
Universitetsstudiene på Kjeller	104

Ikke FoU-utførende enheter

Instrumenttjenesten AS	105
Norges Handelshøyskoles Kursvirksomhet	106
Roald Amundsens senter for arktisk forskning	107
Senter for etter- og videreutdanning	108
Senter for miljø- og utviklingsstudier	109
Senter for samiske studier	110
Stiftelsen Industrilaboratoriet	111
Stiftelsen Midtnordisk Vitensenter	112
Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	113

Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøyskole

Fork.:	AFF	
Eng. navn:	The Administrative Research Foundation at the Norwegian School of Economics and Business Administration	
Daglig leder:	Adm. direktør Per Inge Strand	
Adresse:	Breiviken 2 5035 Sandviken - Bergen	<i>Oslokontor:</i> Munkedamsveien 45 0250 Oslo
Telefon:	55 95 21 00	22 83 13 27
Telefaks:	55 95 20 33	22 83 08 85
Opprettet:	1952	
Formål:	Å fremme innsikt i og utvikling av lederskap og organisasjon. Under dette skal Administrativt forskningsfond drive forskning, pedagogisk utviklingsarbeid, rådgivning og annen lignende virksomhet.	
Nåværende forsknings-tema:	Utvikling av valide diagnoseredskaper. Stønadseffektivitet ved lokale trygdekontorer. Resultatmåling og lederundersøkelse	
Eieform:	Stiftelse (Enestifter NHH)	
Styr.organ:	Styre: 7 medlemmer	
Kostnader:	21 000 000 (1993)	
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra KUF (bortfalt f.o.m. 1994). Øvrige: Norges forskningsråd, annen næringsvirksomhet og egne inntekter.	
Ant. ansatte:	20 (1993)	
Antall FoU-årsverk:	(1993)	

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

Bioteknologisenteret i Oslo

Fork.:	BiO
Eng. navn:	The Biotechnology Centre of Oslo
Daglig leder:	Professor Hans Prydz
Adresse:	Gaustadalléen 21, 0371 Oslo
Telefon:	22 95 87 54
Telefaks:	22 69 41 30
Opprettet:	1989
Formål:	Drive flerfaglig forskning, undervisning og formidling innen bioteknologiske fagområder i samarbeid med universitetsinstitutter og andre institusjoner.
Nåværende forsknings-tema:	Ikke spesifisert
Eieform:	Universitetet i Oslo (Underlagt Kollegiet)
Styr.organ:	Styre: 9 medlemmer
Kostnader:	17 000 000 (1993 ekskl. husleie og strøm)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra UiO. Øvrige: Industri, Norges forskningsråd, humanitære organisasjoner og andre.
Ant. ansatte:	33 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
			X			

Christian Michelsen Research AS

Fork.: CMR

Eng. navn: Christian Michelsen Research AS

Daglig leder: Adm. direktør Bjørn Grandal

Adresse: Fantoftvegen 38
Postboks 3, 5036 Fantoft. Bergen

Telefon: 55 57 40 40

Telefaks: 55 57 40 41

Opprettet: 1992

Formål: Omsette forskning til industriell virksomhet.

Nåværende forsknings-tema: Ultralydinstrumentering, flerfaseinstrumentering, flerfasesimulering, gassesplosjoner og prosessikkerhet, datateknologi.

Eieform: Aksjeselskap (UiB 50% og CMI 50%)

Styr.organ: Styre: 8 medlemmer

Kostnader: 52 000 000 (1993)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Øvrige: Næringslivet, det offentlige og Norges forskningsråd

Ant. ansatte: 80 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
				X		

Energiforsyningens Forskningsinstitutt A/S

Fork.:	EFI					
Eng. navn:	Norwegian Electric Power Research Institute					
Daglig leder:	Adm. direktør Knut Herstad					
Adresse:	Sem Sælands vei 11 (Besøksadr.) 7034 Trondheim (Postadr.)					
Telefon:	73 59 72 00					
Telefaks:	73 59 72 50					
Opprettet:	1951					
Formål:	Selskapet er et almennyttig forskningsinstitutt, som gjennom forskning og utvikling, utredning og informasjon vedrørende produksjon, overføring og bruk av ledningsbundet energi, skal fremme utviklingen innenfor energiforsyning, elkraftindustri og tilgrensende områder innenfor forvaltning og næringsliv. Selskapet skal virke for helhetssyn og nye initiativ nasjonalt og internasjonalt. Selskapet er en del av SINTEF-gruppen, og virksomheten skal koordineres med beslektet virksomhet innen gruppen.					
Nåværende forsknings-tema:	Energi- og elkraftteknikk					
Eieform:	Aksjeselskap (SINTEF 51%, ENFO 42% og TBL-Elektro 7%)					
Styr.organ:	Styre: 8 medlemmer					
Kostnader:	93 000 000 (1993) (Har rammeavtale)					
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Øvrige: Industri og norsk energiforsyning.					
Ant. ansatte:	150 (1993)					
Antall FoU-årsverk: (1993)						
Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
					X	

Fiskeridirektoratets Ernæringsinstitutt

Fork.: EI

Eng. navn: Institute of Nutrition, Directorate of Fisheries

Daglig leder: Forskningsjef Kåre Henry Julshamm

Adresse: Strandgaten 229
Postboks 1900 Nordnes, 5024 Bergen

Telefon: 55 23 80 00

Telefaks: 55 23 80 95

Opprettet: 1947

Formål: Arbeide for norsk fiskerinæring og være rådgiver for fiskerimyndighetene i ernærings spørsmål. Instituttet skal drive forskning i tilknytning til fisk og andre marine ressurser som næringsmidler i human ernæring og som fôrmidler. Det skal også drives ernæringsstudier på akvatiske arter i oppdrett. Instituttet skal utvikle analysemetoder for næringsmidler med spesiell vekt på marine produkter.

Nåværende forsknings-tema: Ernæring, fôr og fôrressurser knyttet til oppdrett av laks og marine arter. Øke kunnskapen om ernæringskvalitet på sjømat. Formidling av forskningsresultater. Fremme opplysning om sjømat i kostholdet.

Eieform: Statlig: Fiskeridepartementet

Styr.organ: Råd: 7 medlemmer

Kostnader: Ca. 17 000 000 (1993) (Har rammeavtale)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra Fiskeridep. Øvrige: Norges forskningsråd, UiB og industrien

Ant. ansatte: 49 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
			X			

Havforskningsinstituttet

Fork.:	HI
Eng. navn:	Institute of Marine Research
Daglig leder:	Direktør Roald Vaage
Adresse:	Nordnesparken 2 Postboks 1870 Nordnes, 5024 Bergen
Telefon:	55 23 85 00
Telefaks:	55 23 85 31
Opprettet:	1902
Formål:	Utforske og overvåke naturgrunnlaget for norske fiskerier og overvåke miljøet i havet. Forske for havbruksnæringen. Være rådgiver for fiskerimyndigheter, fiskeri- og havbruksnæringen.
Nåværende forsknings-tema:	Fiskeribiologi (inkl. oppdrettsarter), ressursforvaltning, havmiljø, forurensning, fiske sykdom, fangsteknologi.
Eieform:	Statlig: Fiskeridepartementet
Styr.organ:	Styre: 9 medlemmer
Kostnader:	274 000 000 (1993) (Har rammeavtale)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Fiskeridep. Øvrige: Miljøverndep., OED, Norges forskningsråd, NORAD, Statens forurensningstilsyn, div. andre offentlige fond og institusjoner, Nordisk Råd, oljeselskaper o.a.
Ant. ansatte:	486 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
						X

Humanistisk datasenter

- Fork.:** HD
- Eng. navn:** NCCH, Norwegian Computing Centre for the Humanities
- Daglig leder:** Arne S. Svindland
- Adresse:** Harald Hårfagresgt. 31,
5007 Bergen
- Telefon:** 55 21 29 54
- Telefaks:** 55 32 26 56
- Opprettet:** 1992 (1972 NAVFs)
- Formål:** Forsknings- og utviklingssenter for datateknologi i humanistiske fag.
- Nåværende forsknings-tema:** Tekst, multimedia-formidling, gjenstandsbehandling.
- Eieform:** Stiftelse (Seksjon i UNIFOB)
- Styr.organ:** Fagråd: 5 medlemmer
- Kostnader:** 6 151 700 (1993) (Har rammeavtale)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd og KUF. Øvrige: UiB, egne og andre inntekter.
- Ant. ansatte:** 14 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
	X					

Institutt for akvakulturforskning AS

Fork.: AKVAFORSK

Daglig leder: Adm.direktør Erling Fimland

Adresse: Ås: *Sunndalsøra:* *Averøy:*
Postboks 5010 Postboks 203 Ekkilsøy
1432 Ås 6600 Sunndalsøra 6550 Bremsnes

Telefon: 64 94 95 00 71 69 25 77 71 51 12 30

Telefaks: 64 94 95 02 71 69 02 92 71 51 15 18

Opprettet: 1971

Formål: AKVAFORSK skal fremskaffe og gjøre kjent kunnskap som bidrar til utviklingen av en lønnsom og bærekraftig oppdrettsnæring nasjonalt og internasjonalt.

Nåværende forsknings-tema: Avl/genetikk, ernæring/fôring, forebyggende helse, miljø, kvalitet, produksjonsteknologi, marin yngelproduksjon, bioteknologi, fiskeoppdrett i U-land.

Eieform: Aksjeselskap (Hovedstifter: NLH 75%, Øvrige: NVH og kommuner)

Styr.organ: Styre: 7 medlemmer

Kostnader: 38 000 000 (1993) (Har rammeavtale)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Øvrige: Offentlige institusjoner, norsk industri, utenlandske institusjoner og industri, egne midler

Ant. ansatte: 80 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
				X		

Interfakultært kompetansesenter for epidemiologi

Fork.:	IKE
Eng. navn:	Interfaculty centre for epidemiology
Daglig leder:	Professor Rolv Skjærven
Adresse:	c/o SMIS, Armauer Hansens hus, 5021 Bergen
Telefon:	55 97 46 55
Telefaks:	55 97 49 64
Opprettet:	1991
Formål:	Styrke epidemiologisk forskningsmiljø ved Univ. i Bergen.
Nåværende forsknings-tema:	Brystkreft, homosystin, lungesykdommer, misdannelser, epidemiologi i U-land, kreft hos barn, magesår.
Eieform:	Universitetet i Bergen (Program)
Styr.organ:	Styre
Kostnader:	1 800 000 (1993) (Deler ressurser)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Øvrige: Kreftforeningen og andre.
Ant. ansatte:	6 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

International Cardiological Institute for Therapeutic Research

- Fork.:** ICIT
- Eng. navn:** International Cardiological Institute for Therapeutic Research
- Daglig leder:** Professor Liv Storstein
- Adresse:** Gaustadalléen 21
0371 Oslo
- Telefon:** 22 95 86 75/74/73
- Telefaks:** 22 69 84 37
- Opprettet:** 1988
- Formål:** Fremme hjerteforskningen for derigjennom å utvikle bedre forebyggende tiltak, bedre medikamentell behandling og bedre kliniske metoder.
- Nåværende forsknings-tema:** Norske og internasjonale kliniske forsøk på pasienter med angina pectoris, høyt blodtrykk, truende infarkt, hjertesvikt og rytmeforstyrrelser.
- Eieform:** Stiftelse (Opprettet av UiO og en internasjonal arbeidsgruppe nedsatt av en internasjonal forening for hjertekardiologer)
- Styr.organ:** Styre: 8 medlemmer
- Kostnader:** 3 490 200 (1993)
- Finansieringskilder:** Ingen grunnbevilgning. Prosjektstøtte fra farmasøytisk industri
- Ant. ansatte:** 9 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
	X					

Laboratorium for marin molekylærbiologi

- Fork.:** LMM
- Eng. navn:** Laboratory of Marine Molecular Biology
- Daglig leder:** Ivar Lossius
- Adresse:** Thormøhlensgt. 55,
5020 Bergen
- Telefon:** 55 54 49 95
- Telefaks:** 55 54 49 91
- Opprettet:** 1992
- Formål:** Marin molekylær grunnforskning.
- Nåværende forsknings-tema:** Reproduksjonsbiologi, miljøtoksikologi, utviklingsbiologi, startfôr til marine larver.
- Eieform:** Seksjon i UNIFOB
- Styr.organ:** Styret i UNIFOB
- Kostnader:** 8 300 000 (1993) (Deler ressurser og har rammeavtale)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra UiB og UNIFOB. Øvrige: Norges forskningsråd, VISTA, NUFU (Nasjonalt utvalg for utviklingsrelatert forskning og utdanning), Statens forurensningstilsyn, STATOIL, Tinfoss-Aqua AS og Norsk Pyretrum AS.
- Ant. ansatte:** 23 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
		X				

Medisinsk fødselsregister

Fork.:	MFR
Eng. navn:	Medical Birth Registry of Norway
Daglig leder:	Professor Lorentz M. Irgens
Adresse:	AHH, Haukeland sykehus, 5021 Bergen
Telefon:	55 97 46 67
Telefaks:	55 97 49 98
Opprettet:	1967
Formål:	Overvåking av medfødte misdannelser, perinatal epidemiologi.
Nåværende forsknings-tema:	Krybbedød, barns helseproblemer, genetisk epidemiologi
Eieform:	Statens helsetilsyn (Del av UiB og Folkehelsa)
Styr.organ:	Rådgivende utvalg
Kostnader:	2 670 000 (1993) (Har rammeavtale)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Statens helsetilsyn. Øvrige: Folkehelsa og Norges forskningsråd.
Ant. ansatte:	21 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
		X				

Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling

Fork.: NERSC
Eng. navn: Nansen Environmental and Remote Sensing Center
Daglig leder: Direktør Ola M. Johannessen
Adresse: Edvard Griegsvei 3 a Vollsveien 13 - Bygg B
5037 Solheimsviken - Bergen 1324 Lysaker
Telefon: 55 29 72 88 67 12 15 55
Telefaks: 55 20 00 50 67 12 11 51
Opprettet: 1986

Formål: Utføre tverrfaglig forskning og utvikling med vekt på anvendelse av fjernmåling og modellering innen naturvitenskap.

Nåværende forsknings-tema: Overvåking og modellering av marine og atmosfæriske klimaendringer. Studier av isdynamikk og oseanografi i polare områder. Evaluering og bruk av radar-satellittesensorer (ERS-1) over hav, is og land. Utvikling av modeller og assimilering av fjernmålte data i numeriske modeller for fjord-, kyst-, hav- og issirkulasjoner. Integrasjon av fjernmålte data i et nasjonalt havovervåkingsprogram (HOV). Utvikling og anvendelse av fjernmålte spektrometerdata fra fly i miljøovervåking over hav og land. Vegetasjonskartlegging i Afrika ved bruk av fjernmåling og feltobservasjoner.

Eieform: Stiftelse (UiB 50%, Tenneco Oil Inc. 37,5% og G.C. Rieber & Co. A/S 12,5%)

Styr.organ: Styre: 8 medlemmer. Fagråd: 14 medlemmer

Kostnader: 13 350 000 (1993)

Finansieringskilder: Ingen grunnbevilgning. Norsk Romsenter, Norges forskningsråd, utenlandske forskningsråd, forvaltning, oljeselskaper, andre oppdragsinntekter

Ant. ansatte: 48 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
			X			

Merknad: Avdelingskontor på Lysaker, Oslo. Har tatt initiativ til et internasjonalt forskningssenter i St. Petersburg, Russland - Nansen International Environmental and Remote Sensing Center.

Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning AS

Fork.: Fiskeriforskning

Eng. navn: Norwegian Institute of Fisheries and Aquaculture Ltd.

Daglig leder: Adm.dirktør Ola R. Valvåg

Adresse: Universitetsområdet, Breivika
Postboks 2511, 9002 Tromsø

Telefon: 77 62 90 00 *Havbruksstasjonen:* 77 62 91 50

Telefaks: 77 62 91 00 77 62 91 80

Opprettet: 1974

Formål: Fremme og utføre forskning og utvikling for fiskeri- og havbruksnæringen. Gjøre forskningsresultatene kjent. Tjene som rådgiver for fiskerimyndigheter og -organisasjoner.

Nåværende forsknings-tema: Produkt- og prosessorientert forskning, marin bioteknologi, informasjonsteknologi, havbruk, økonomi, marked og ledelse og forvaltningsrettet ressursforskning

Eieform: Aksjeselskap i forskningskonsernet NORUT-Gruppen AS (Norutgruppen 51% og Fiskeridep. 49%)

Styr.organ: Styre: 8 medlemmer

Kostnader: 86 000 000 (1992) (Har rammeavtale)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd og Fiskeridep.. Øvrige: Andre oppdragsinntekter.

Ant. ansatte: 120 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
				X		

Merknad: Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt (FTFI) fram til 1990.

Norsk institutt for skogforskning

Fork.:	NISK
Eng. navn:	Norwegian Forest Research Institute
Daglig leder:	Direktør Knut E. Fjulsrud
Adresse:	Høgskoleveien 12 1432 Ås
Telefon:	64 94 90 00
Telefaks:	64 94 29 80
Opprettet:	1916
Formål:	Utforske og klarlegge de forhold som har betydning for de norske skoger - bl.a. gjenvekst, skogreising, produksjon, økonomisk utbytte, vern av skognaturen samt skogarealenes allmenne utnyttelse.
Nåværende forsknings-tema:	Alle tema- og problemområder innen norsk skogbruk (bortsett fra ren skogsøkonomi). Flerbruksforskning.
Eieform:	Statlig: Landbruksdepartementet
Styr.organ:	Styre: 7 medlemmer
Kostnader:	61 000 000 (1993) (Deler ressurser)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Landbruksdep. Øvrige: Miljøverndep., Norges forskningsråd, offentlige fond, industri, utland og noe privat.
Ant. ansatte:	Ca. 170 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
					X	

Norsk Marinteknisk Forsknings- institutt A/S

Fork.:	MARINTEK						
Eng. navn:	Norwegian Marine Technology Research Institute						
Daglig leder:	Adm. direktør Arnold Hansen						
Adresse:	Otto Nielsens veg 10 Postboks 4125 Valentinlyst, 7002 Trondheim	<i>Marine Materials AS</i> Postboks 173 Asnes 3201 Sandefjord					
Telefon:	73 59 55 00	33 47 30 33					
Telefaks:	73 59 57 76	33 47 35 16					
Opprettet:	1985						
Formål:	Forskning og utviklingsarbeid på sentrale fagfelt innen marin virksomhet, med det formål å bidra til å styrke bedriftenes konkurransevne, stimulere til utvikling av industriell virksomhet og næringsvirksomhet for øvrig, samt fremme sikkerheten innen denne virksomhet.						
Nåværende forsknings-tema:	Marin hydrodynamikk, marine konstruksjoner, dypvannsteknologi, undervannsteknologi, marine operasjoner, fremdrifts- og strømmingsteknikk. Marint maskineri, herunder gassmotorer, miljøvennlige dieselmotorer og lett maskineri. Driftsteknikk, herunder materialbeskyttelse, logistikk, maritim IT, sikker og effektiv drift. Fiskeri, havbruk, arktisk teknologi.						
Eieform:	Aksjeselskap (Hovedstifter: SINTEF 56%)						
Styr.organ:	Styre: 8 medlemmer						
Kostnader:	94 200 000 (1993) (Har rammeavtale)						
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Øvrige: Oljeselskap, industri, departement og direktorater						
Ant. ansatte:	188 (1993)						
Antall FoU-årsverk: (1993)							
	Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
						X	
Merknad:	Marine Material AS er et nytt datterselskap						

Norsk senter for internasjonal landbruks- utvikling

Fork.:	NORAGRIC
Daglig leder:	Avd.dir. Stein Bie
Adresse:	Postboks 5002, Tivoli, 1430 Ås
Telefon:	64 94 99 50
Telefaks:	64 94 07 60
Opprettet:	1986
Formål:	Tverrfaglig forskning, forskerutdanning, forskningsformidling og forskningsvirksomhet fokusert på bærekraftig landbruk og landbruksutvikling og ressursutvikling i den 3.verden.
Nåværende forsknings-tema:	Ikke oppgitt
Eieform:	Norges landbrukshøgskole (Underlagt Kollegiet)
Styr.organ:	Internt styre
Kostnader:	23 785 000 (1993)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra NLH. Øvrige: LD, UD, Nasjonalt utvalg for utviklingsrelatert forskning og utdanning, NORAD og utlandet
Ant. ansatte:	30 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
			X			

Program for Anvendt Koordinerings- teknologi

Fork.: PAKT

Eng. navn: Program on Applied Coordination Technology

Daglig leder: Professor Tor G. Syvertsen

Adresse: 7034 Trondheim

Telefon: 73 59 63 20

Telefaks: 73 59 63 30

Opprettet: 1993

Formål: Doktor- og hovedfagsutdanning innen anvendt koordineringsteknologi.

Nåværende forsknings-tema: Virksomhetsmodellering, Erfaringsoverføring, Organisasjonslæring, Nettverksorganisasjon, Nye arbeidsformer i koordineringsintensive organisasjoner.

Eieform: Univ. i Trondheim (Program underlagt Kollegiet)

Styr.organ: Styre : 4 medlemmer

Kostnader: 5 500 000 (1993) (Har rammeavtale)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra STATOIL, Televerket, UiTr.heim og Norges forskningsråd.

Ant. ansatte: 15 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

Psykososialt senter for flyktninger

Fork.:	PSSF
Eng. navn:	Psychosocial Centre for Refugees
Daglig leder:	Professor Nils Johan Lavik
Adresse:	Sognsveien 218 Boks 45 Kringsjå, 0807 Oslo
Telefon:	22 95 20 60
Telefaks:	22 95 02 30
Opprettet:	1990
Formål:	Øke kunnskap om psykososiale konsekvenser av tvungen migrasjon gjennom forskning, klinisk arbeid og undervisning.
Nåværende forsknings-tema:	Tvungen migrasjon, organisert vold og tverrkulturell kommunikasjon.
Eieform:	Universitetet i Oslo (Senter underlagt Kollegiet)
Styr.organ:	Styre: 7 medlemmer
Kostnader:	3 600 000 (1993)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Sosial- og helsedep., Oslo Kommune og UiO. Øvrige: Folketrygden.
Ant. ansatte:	15 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

RMFs Senter for virologisk forskning

- Eng. navn:** National Centre for Research in Virology
- Daglig leder:** Professor Lars Haarr
- Adresse:** Universitetet i Bergen, Høyteknologisenteret, 5020 Bergen
- Telefon:** 55 54 45 10
- Telefaks:** 55 54 45 12
- Opprettet:** 1989
- Formål:** Styrke norsk virologisk forskning - og utdanne norske virologer.
- Nåværende forsknings-tema:** Virologi.
- Eieform:** Norges forskningsråd via UNIFOB (Underlagt institutt)
- Styr.organ:** Styre
- Kostnader:** 4 000 000 (1993)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd, Den norske legeforening og legat fra UiB.
- Ant. ansatte:** 10 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
	X					

Rådet for folkemusikk og dans

Daglig leder: Førsteamanuensis Eigil Bakka
Adresse: 7055 Dragvoll
Telefon: 73 59 65 77
Telefaks: 73 59 65 73
Opprettet: 1973
Formål: Fremme og verne norsk folkemusikk- og folkedanstradisjoner som et uttrykk for kulturell identitet og bærere av særlige kvaliteter.
Nåværende forsknings-tema: Ikke oppgitt.
Eieform: Offentlig stiftelse
Styr.organ: Representantskapsmøtet
Kostnader: 2 600 000 (1993) (Deler ressurser)
Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra Kulturdep. Øvrige: Norges forskningsråd
Ant. ansatte: 6 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

Senter for bærekraftig utvikling

Fork.:	SBU
Eng. navn:	Centre for Sustainable Development
Daglig leder:	Ragnar Øygard
Adresse:	Postboks 5001, 1432 Ås
Telefon:	64 94 93 80
Telefaks:	64 94 93 81
Opprettet:	1991
Formål:	Utvikle og formidle ny kunnskap om: - bærekraftig matproduksjon og - bærekraftig utnytting av landarealer globalt og nasjonalt.
Nåværende forsknings-tema:	Kriterier og indikatorer for bærekraftig utvikling; strategier og tiltak for utvikling av et bærekraftig og økologisk tilpasset landbruk.
Eieform:	Norges landbrukshøgskole (Underlagt Kollegiet)
Styr.organ:	Styre: 5 medlemmer
Kostnader:	3 500 000 (1993) (Deler ressurser)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra NLH. Øvrige: Norges forskningsråd, Landbruks- og miljøverndep.
Ant. ansatte:	7 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
	X					

Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning

Fork.:	CICERO
Eng. navn:	Center for International Climate and Energy Research
Daglig leder:	Direktør Helga Hernes
Adresse:	Biologibygningen Boks 1066 Blindern, 0316 Oslo
Telefon:	22 85 42 86
Telefaks:	22 85 62 84
Opprettet:	1990
Formål:	Utvikle kunnskapsgrunnlaget for innspill og initiativ i nasjonal og internasjonal klimapolitikk. Holde landets politikere, myndigheter, næringsliv, utdanningsinstitusjoner, media og opinion, samt det internasjonale samfunn orientert om utviklingslinjer i internasjonal klimapolitikk
Nåværende forsknings-tema:	Tverrfaglig klimaforskning og klimarelatert energiforskning
Eieform:	Stiftelse (Enestifter UiO)
Styr.organ:	Styre: 7 medlemmer
Kostnader:	8 000 000 (1993) (Deler ressurser)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra KUF. Øvrige: Andre dep., internasjonale kilder (Verdensbanken, OECD, FN) og Norges forskningsråd
Ant. ansatte:	18 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
		X				

Senter for kvinneforskning, Oslo

- Fork.:** SFK
- Eng. navn:** Centre for Women's Research
- Daglig leder:** Avd.leder Fride Eeg-Henriksen
- Adresse:** Postboks 1040 Blindern,
0315 Oslo
- Telefon:** 22 85 89 30
- Telefaks:** 22 85 89 50
- Opprettet:** 1986
- Formål:** Fremme kvinneforskning og kjønnsforskning gjennom initiering og utføring av forskning, undervisning og informasjon. Senteret skal være et samlingspunkt for kvinneforskning.
- Nåværende forsknings-tema:** Kjønn og modernitet, kvinner og offentlighet, Kjønnssosialisering/pedagogikk, Kvinner med diffuse plager, Kvinnehistorie, Seksualisert vold.
- Eieform:** Universitetet i Oslo (Underlagt Kollegiet)
- Styr.organ:** Styre: 5 medlemmer og 2 observatører
- Kostnader:** 2 100 000 (1993) (Deler ressurser)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra UiO. Øvrige: Departementer og Norges forskningsråd
- Ant. ansatte:** 9 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
	X					

Senter for kvinneforskning, Trondheim

- Fork.:** SKF
- Eng. navn:** Centre for Women's Research
- Daglig leder:** Forskningsleder Kari Melby
- Adresse:** Universitetet i Trondheim, AVH,
7055 Dragvoll
- Telefon:** 73 59 17 88
- Telefaks:** 73 59 13 27
- Opprettet:** 1990
- Formål:** For å utvikle kompetanse i og stimulere til kvinneforskning ved Den allmenvitenskapelige høyskolen i Trondheim.
- Nåværende forsknings-tema:** Etablering av kjønnet yrkesidentitet gjennom utdanning. Gården som arena for rekonstruksjon av kjønn. Utforming av kvinnelighet - Norges Lærerinneforbund og Norges Husmorforbund 1911/15-1940. Kjønn, arbeid og profesjonalisering.
- Eieform:** Universitetet i Trondheim - AVH (Underlagt Høyskolestyret)
- Styr.organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 930 000 (1993) (Deler ressurser)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra UiTr.heim. Øvrige: Norges forskningsråd
- Ant. ansatte:** 5 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

Senter for læreutdanning og skoletjeneste

- Fork.:** SLS
- Eng. navn:** Centre for Teacher Education and In-Service Training
- Daglig leder:** Senterbestyrer Anders Isnes
- Adresse:** Postboks 1099 Blindern,
0316 Oslo
- Telefon:** 22 85 50 70
- Telefaks:** 22 85 44 09
- Opprettet:** 1988 (Tidl. pedagogisk Seminar)
- Formål:** Gi praktisk pedagogisk utdanning og drive forskning innen feltet fagdidaktikk og praktisk pedagogikk.
- Nåværende forsknings-tema:** Fagdidaktisk forskning innenfor flere av skolefagene og innen skoleledelse og skoleutvikling.
- Eieform:** Universitetet i Oslo (Underlagt Kollegiet)
- Styr.organ:** Råd og styre
- Kostnader:** 17 695 000 (grunnbev. i 1993) (Deler ressurser)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra UiO. Øvrige: KUF, SOFF (Sentralorgan for fjernundervisning på universitets- og høyskolenivå, KUF) og Norges forskningsråd
- Ant. ansatte:** 52 (1993) (i tillegg ca 60 i 20% stillinger)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
	X					

Senter for middelalderstudier

- Fork.:** Sfm
- Eng. navn:** Centre for Medieval Studies
- Daglig leder:** Førsteantikvar Axel Christophersen
- Adresse:** 7055 Dragvoll
- Telefon:** 73 59 83 49
- Telefaks:** 73 59 10 30
- Opprettet:** 1993
- Formål:** Drive tverrfaglig forskning og samordne miljøene for middelalderstudier i Trondheim med sikte på forskning, undervisning og formidling. Senteret har et særlig ansvar for studier i Gregorianikk.
- Nåværende forsknings-tema:** Tverrfaglig middelalderforskning.
- Eieform:** Universitetet i Trondheim (Underlagt Kollegiet)
- Styr.organ:** Styre oppnevnt av Kollegiet
- Kostnader:** 300 000 (1993) (Deler ressurser)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning: UiTr.heim.
- Ant. ansatte:** 1 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Senter for miljø og utvikling

- Fork.:** SMU
- Eng. navn:** Centre for Environment and Development
- Daglig leder:** Konsulent Eirik Lind
- Adresse:** Paviljong B,
7055 Dragvoll
- Telefon:** 73 59 89 40
- Telefaks:** 73 59 89 43
- Opprettet:** 1991
- Formål:** Å fremme forskning, undervisning, utredning og informasjonsarbeid med sikte på bærekraftig utvikling.
- Nåværende forsknings-tema:** Vilkår og tilrettelegging for redusert energibruk; bevaring av biologisk mangfold; Utdringer innen teknisk miljøvernarbeid i offentlig og privat sektor; Teoretiske og metodiske problemer i miljø og ressursforvaltning; Befolkning, natur og samfunn i Etiopias utviklingsprosess; Samspillet mellom institusjoner og økonomi i utviklingsprosessen; Miljøplanlegging og ressursforvaltning i Tanzania.
- Eieform:** Universitetet i Trondheim (underlagt Kollegiet) og del av ALL-FORSK
- Styr.organ:** Styre: 12 medlemmer
- Kostnader:** 18 100 000 (herav 8 600 000 til U-land) (1993) (Deler ressurser)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra UiTr.heim, Norges forskningsråd. Øvrige: UD, Forsvaret, Nasjonalt utvalg for utviklingsrelatert forskning og utdanning, Dir. for naturforvaltning, KUF, NORAD, Norsk Polar-institutt og egne inntekter
- Ant. ansatte:** 26 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
		X				

Senter for samfunnsforskning

Fork.: SEFOS

Eng. navn: Centre for Social Research

Daglig leder: Avd.leder Petter Bomann-Larsen

Adresse: Prof.Keysersgt.2,
5007 Bergen

Telefon: 55 96 02 80

Telefaks: 55 31 48 60

Opprettet: 1988

Formål: SEFOS skal ivareta og videreutvikle den eksternt finansierte samfunnsrettede forskningen ved Universitetet i samarbeid med instituttene. Gjennom vektlegging av flerfaglig og problemorientert forskning skal SEFOS være en støtte og et supplement til den disiplinorienterte forskningen ved instituttene.

Nåværende forsknings-tema: Migrasjonsforskning. Helsetjenesteforskning. Trygde- og velferdstatsforskning. Forskning om forebyggende helsepolitikk. Arbeidslivsforskning. Fiskeriforskning og fiskeriforvaltning. Forskning omkring service, tjenesteproduksjon og kvalitetssikring. Internasjonalisering/EU. Kommunalforskning. Forskning omkring utdanning.

Eieform: Seksjon i UNIFOB eid av UiB

Styr.organ: Eget seksjonsråd, underlagt UNIFOBs styre

Kostnader: 16 000 000 (1993) (Har rammeavtale)

Finansieringskilder: Ingen grunnbevilgning. Norges forskningsråd, departementer, Den norske Lægeforening og Kommunenes Sentralforbund.

Ant. ansatte: 49 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
			X			

Senter for teknologi og menneskelige verdier

- Fork.:** TMV
- Eng. navn:** Centre for Technology and Culture
- Daglig leder:** Senterleder Francis Sejersted
- Adresse:** Forskningsparken,
Gaustadalleen 21, 0371 Oslo
- Telefon:** 22 95 88 30
- Telefaks:** 22 95 88 45
- Opprettet:** 1988
- Formål:** Å utøve og stimulere til forskning og formidling om forholdet mellom teknologi og menneskelige verdier i samfunnet.
- Nåværende forsknings-tema:** Profesjoner, vitenskap og samfunn. Verdier og sosialisering, Innovasjon, visjon og "design". Risiko og ansvar. Teknologiforståelser. Sammenligning "moderne teknologier": Olje-, atom-, informasjons- og bioteknologi. Det ettermoderne samfunn.
- Eieform:** Universitetet i Oslo (Underlagt Kollegiet)
- Styr.organ:** Styre: 6-7 medlemmer
- Kostnader:** 8 000 000 (1993) (Deler ressurser)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Øvrige: Norges forskningsråd og andre
- Ant. ansatte:** 14 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
		X				

Senter for teknologi og samfunn

Fork.:	STS
Eng. navn:	Centre for Technology and Society
Daglig leder:	Forskningsleder Knut H. Sørensen
Adresse:	7055 Dragvoll
Telefon:	73 59 17 88
Telefaks:	73 59 13 27
Opprettet:	1988
Formål:	Undervisning og grunnlagsorientert forskning innenfor teknologi og sosial endring.
Nåværende forsknings-tema:	Teknologihistorie, teknologisosiologi og teknologifilosofi.
Eieform:	Universitetet i Trondheim (Underlagt Kollegiet)
Styr.organ:	Styre: 1 medlem (rektor)
Kostnader:	2 000 000 (1993) (Deler ressurser)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra UiTr.heim. Øvrige: Norges forskningsråd
Ant. ansatte:	13 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
		X				

Senter for utvikling og miljø

- Fork.:** SUM
- Eng. navn:** Centre for Development and the Environment
- Daglig leder:** Senterleder Desmond McNeill
- Adresse:** Sognsveien 68,
Postboks 1116 Blindern, 0317 Oslo
- Telefon:** 22 85 89 00
- Telefaks:** 22 85 89 20
- Opprettet:** 1990
- Formål:** Generere og formidle kunnskap om miljø- og utviklingsspørsmål.
- Nåværende forsknings-tema:** Kulturelle verdier, sosial endring og miljø, strategier for bruk av vann og fornybare ressurser. Internasjonal handel, nasjonale utviklingsstrategier og miljø.
- Eieform:** Universitetet i Oslo (Underlagt Kollegiet)
- Styr.organ:** Styre oppnevnt av UiO
- Kostnader:** 29 000 000 (1993) (Deler ressurser og har rammeavtale)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra UiO og KUF. Øvrige: Miljøverndep.- og UD., NORAD, Norsk Hydro og andre
- Ant. ansatte:** 50 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
			X			

SINTEF-Stiftelsen for Industriell og Teknisk Forskning ved Norges tekniske høgskole

Fork.:	SINTEF
Eng. navn:	SINTEF-The Foundation for Scientific and Industrial Research at the Norwegian Institute of Technology
Daglig leder:	Adm.direktør Thor O. Olsen
Adresse:	Strindveien 2 (Besøksadr.) 7034 Trondheim - NTH (Postadr.)
Telefon:	73 59 30 00
Telefaks:	73 59 24 80
Opprettet:	1950
Formål:	Fremme industriell og annen forskning ved Norges Tekniske Høgskole (NTH) og utbygge samarbeidet på dette området mellom NTH, landets nærings- og arbeidsliv og andre forskningsorganisasjoner. SINTEF skal bidra til at forsknings- og utredningsbehov innen den private og offentlige sektor dekkes gjennom innsats fra NTH og SINTEF selv, og fra andre deler av UNIT-miljøet som ønsker å delta i slikt arbeid.
Nåværende forsknings-tema:	SINTEF består av følgende avdelinger: SINTEF Anvendt fysikk SINTEF Anvendt økonomi SINTEF Arkitektur og byggteknikk SINTEF Bergteknikk SINTEF ERGOTECH SINTEF Geoteknikk SINTEF Industriell kjemi SINTEF Industriell matematikk SINTEF Informasjonsteknologi SINTEF Intrumentering SINTEF Konstruksjoner og betong SINTEF Kuldeteknikk SINTEF Materialteknologi SINTEF Metallurgi SINTEF NBL - Norges branntekniske laboratorium SINTEF Produksjonsteknikk SINTEF Reguleringsteknikk

SINTEF RUNIT
 SINTEF Samferdselsteknikk
 SINTEF Sikkerhet og pålitelighet
 SINTEF Strømningsmaskiner
 SINTEF Teknisk kjemi
 SINTEF Varmeteknikk
 SINTEF Vegteknikk
 SINTEF Virksomhetsutvikling

SINTEF har følgende forskningsselskaper:

SINTEF DELAB
 SINTEF IFIM
 SINTEF NHL
 SINTEF NIS
 SINTEF UNIMED

SINTEF eier følgende forskningsaksjeselskaper:

IKU Petroleumsforskning a.s
 MARINTEK - Norsk marinteknisk forskningsinstitutt A/S
 EFI - Energiforsyningens Forskningsinstitutt A/S
 SINTEF MOLAB A/S (Metallurgisk/kjemisk lab. i Mo i Rana)

Andre selskaper:

SINVENT A/S (Industrialisering av forskningsresultater)
 SINTEF Eiendom A/S

Eieform: Stiftelse

Styr.organ: Styre: 7 medlemmer

Kostnader: SINTEF 1 150 mill. SINTEF-gruppen 1 500 mill.(1993) (Har rammeavtale)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd (SINTEF), KAD (IFIM) og Sosial- og helsedep. (NIS). Øvrige: Industri, oljeselskap, Norges forskningsråd og departementer

Ant. ansatte: SINTEF 1600 SINTEF-gruppen 2160 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5 5-9 10-24 25-49 50-99 100-299 300 e. fl.

						X
--	--	--	--	--	--	---

Merknad: Forskningsselskapene er med i kostnads- og personaltallene for SINTEF. Tallene for SINTEF-gruppen inneholder også forskningsaksjeselskapene.

Statens forskningsstasjoner i landbruk

- Fork.:** SFL
- Eng. navn:** The Norwegian State Agricultural Research Stations
- Adresse:** Raveien 2
Postboks 100, 1430 Ås
- Telefon:** 64 94 20 60
- Telefaks:** 64 94 22 29
- Opprettet:** 1974
- Formål:** Forske for at naturressursene i landet skal nyttes effektivt til å dekke behov for mat, fôr og grønt miljø av høy kvalitet på en slik måte at vi tar vare på produksjonsgrunnlag, miljø, etiske og estetiske verdier.
- Nåværende forsknings-tema:** Planter og planteprodukter av høy kvalitet. Dyr og dyreprodukter av høy kvalitet. Bevaring av naturressurser og miljø. Godt utviklet næringsgrunnlag i distriktene.
- Eieform:** Underlagt Landbruksdepartementet
- Styr.organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 121 000 000 (1993) (Har rammeavtale med NLH og UiTø)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra Landbruksdep. Øvrige: Norges forskningsråd og andre
- Ant. ansatte:** 289 (1993)
- Antall FoU-årsverk: (1993)**
Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
					X	
- Merknad:** Statens forskningsstasjoner i landbruk består pr. 1. januar 1993 av 10 stasjoner, 8 avdelinger, ett miljøsender og en hovedadministrasjon.

Statens Landbrukstilsyn

- Fork.:** Landbrukstilsynet
- Eng. navn:** National Agricultural Inspection Service
- Daglig leder:** Direktør Even Haugland
- Adresse:** Moerveien,
Postboks 3, 1430 Ås
- Telefon:** 64 94 35 60
- Telefaks:** 64 94 23 50
- Opprettet:** 1984
- Formål:** Undersøke såvarekvalitet. Påse at såvarehandelen foregår innenfor rammen av lov og forskrifter. Drive forskning og utviklingsarbeid om såvarekvalitet og utvikling av metodikk og utstyr. Utredningsarbeid, internasjonalt samarbeid, bistandsvirksomhet.
- Nåværende forsknings-tema:** Spiringsfysiologi, frøpatologi, virologi og bakteriologi, lagringsforhold, sortsbeskrivelser (morfologi), biokjemi, analysemetodikk, utvikling av utstyr.
- Eieform:** Statlig: Landbruksdepartementet
- Styr.organ:** Har ikke styringsorgan
- Kostnader:** 48 000 000 (1993) (Fysisk plassert ved NLH og betaler ikke leie)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra Landbruksdepartementet
- Ant. ansatte:** 103 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
	X					

Statens plantevern

Fork.:	SPV							
Eng. navn:	Norwegian Plant Protection Institute							
Daglig leder:	Direktør Kåre Årsvoll, daglig leder Leif Sundheim							
Adresse:	Fellesbygget 1432 Ås							
Telefon:	64 94 94 00							
Telefaks:	64 94 92 26							
Opprettet:	1891							
Formål:	Forskning, rådgivning og undervisning vedrørende skadegjørere (plantesykdommer, skadedyr og ugras) på jord- og hagebruksvekster (for ugras også skogbruket). Plantesanitært arbeid, konsultativ virksomhet for forvaltningsorganisasjoner. Analyser av pesticider i vegetabler.							
Nåværende forsknings-tema:	Biologisk og kjemisk-biologisk forskning og integrert bekjempelse av skadegjørere. Biologisk verdiprøving av kjemiske midler. Planteresistens, miljøtoksikologi. Bioteknologi.							
Eieform:	Statlig: Landbruksdepartementet							
Styr.organ:	Styre: 7 medlemmer							
Kostnader:	37 000 000 (1993) (Har rammeavtale)							
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Landbruksdep. herunder midler fra jordbruksavtalen. Øvrige: Norges forskningsråd, Statens Kornforretning m.fl.							
Ant. ansatte:	110 (1993)							
Antall FoU-årsverk: (1993)								
	Inntil 5 5-9 10-24 25-49 50-99 100-299 300 e. fl.							
	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td><td></td></tr></table>					X		
				X				
Merknad:	Statens plantevern vil fra 01.01.95 bli slått sammen med Statens forskingsstasjoner i landbruk.							

Stiftelsen Allmennvitenskapelig forskning i Trondheim

- Fork.:** ALLFORSK
- Eng. navn:** The Research Foundation at The College of Arts and Science, The University of Trondheim
- Daglig leder:** Direktør Sigmund Asmervik
- Adresse:** Universitetscenteret på Dragvoll
7055 Dragvoll
- Telefon:** 73 59 66 26
- Telefaks:** 73 59 66 24
- Opprettet:** 1987
- Formål:** Å drive forskning og undervisning, herunder anvendt og grunnrettet forskning, innenfor allmennvitenskapelige og tilhørende fagområder, og å bygge ut samarbeidet innen anvendt forskning og grunnforskning mellom andre institusjoner.
- Nåværende forsknings-tema:** Barneforskning, utdanningsforskning, bygderettet forskning, velferdsforskning, idrettsforskning, kommunal økonomi, U-landsforskning, miljøorientert biologisk forskning m.m.
- Eieform:** Stiftelse (Fokus bank, Sp.banken Midt-Norge og Spareskillingsbanken 33,3% hver)
- Styr.organ:** Råd: 13 medlemmer. Styre: 6 medlemmer
- Kostnader:** Ca. 43 000 000 (1993) (Har rammeavtale)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Øvrige: Offentlige etater, organisasjoner og privat virksomhet innenlands og utenlands
- Ant. ansatte:** 90-100 (1993)
- Antall FoU-årsverk:** (1993)
Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
				X		
- Merknad:** I ALLFORSK inngår fem sentre (barneforskning, bygdeforskning, etterutdanning, idrettsforskning, samfunnsforskning) og en avdeling (økotoksikologi)

Stiftelsen for samfunns- og næringslivs-forskning

Fork.:	SNF							
Eng. navn:	Foundation for Research in Economics and Business Administration							
Daglig leder:	Adm.direktør Einar Hope							
Adresse:	Brevikven 2 5035 Bergen - Sandviken							
Telefon:	55 95 95 00							
Telefaks:	55 95 94 39							
Opprettet:	1990							
Formål:	Fremme anvendt forskning innen økonomi, administrasjon o.l., med basis i fagmiljøene ved Norges Handelshøyskole og Sosialøkonomisk institutt ved Universitetet i Oslo, bygge ut nasjonalt og internasjonalt samarbeid mellom disse institusjoner og næringsliv, offentlig forvaltning og forskning.							
Nåværende forsknings-tema:	Internasjonal økonomi og skipsfart, energi og miljø, økonomisk politikk, industriell økonomi, fiskeriøkonomi, strategi og ledelse, finansiell økonomi.							
Eieform:	Stiftelse (NHH 50% og Nærings- og energidep.50%)							
Styr.organ:	Styre: 10 medlemmer. Råd: 13 medlemmer							
Kostnader:	67 000 000 (1993 omsetning) (Har rammeavtale med NHH, UiB og UiO)							
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra Nærings- og energidep. Øvrige: Norges forskningsråd, forvaltningsorgan, næringsliv							
Ant. ansatte:	138 (1993)							
Antall FoU-årsverk: (1993)								
	Inntil 5 5-9 10-24 25-49 50-99 100-299 300 e. fl.							
	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr></table>						X	
					X			
Merknad:	Overtok Seksjon for petroleumøkonomi fra Chr. Michelsens Institutt i 1992.							

Tannhelsekompetansesenteret for sjeldne tilstander

- Fork.:** Tako-Senteret
- Eng. navn:** Recource Centre for Oral Health in Rare Conditions
- Daglig leder:** Prosjektleder Kari Storhaug
- Adresse:** Geitmyrsveien 71,
Postboks 1109 Blindern, 0317 Oslo
- Telefon:** 22 85 21 07
- Telefaks:** 22 85 23 86
- Opprettet:** 1993
- Formål:** Øke fakultetets og tannhelsetjenestens kompetanse på sjeldne tilstander med odontologiske problemer.
- Nåværende forsknings-tema:** Ikke oppgitt
- Eieform:** Prosjekt Sosial- og helsedep. (Underlagt odontologisk fakult ved UiO)
- Styr.organ:** Styre: 6 medlemmer
- Kostnader:** 1 733 000 (1993)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra Sosial- og helsedepartementet
- Ant. ansatte:** 6 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

UNIGEN Molekylærbiologisk felleslaboratorium

Fork.:	UNIGEN
Eng. navn:	UNIGEN Center for Molekular Biology
Daglig leder:	Adm.leder Liv Thommesen
Adresse:	Medisinsk Teknisk Senter, 7005 Universitetet i Trondheim (UNIT)
Telefon:	73 59 87 02
Telefaks:	73 59 87 05
Opprettet:	1988
Formål:	Etablere UNIGEN som et internasjonalt ledende forskningscenter innen molekylær genetikk, samt yte undervisning for UNIT på høyt internasjonalt nivå.
Nåværende forsknings-tema:	Prokaryot genetikk, molekylær plantebiologi, animalsk virologi og human molekylær genetikk.
Eieform:	Universitetet i Trondheim (Underlagt Kollegiet)
Styr.organ:	Styre: 10 medlemmer
Kostnader:	Ca 12 000 000 (1993)
Finansieringskilder:	Grunnbevilgning fra UiTr.heim. Øvrige: Norges forskningsråd og industrien.
Ant. ansatte:	39 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
			X			

Universitetsstudiene på Kjeller

- Fork.:** UNIK
- Eng. navn:** Center for Technology at Kjeller
- Daglig leder:** Dir. Rune Fløisbonn
- Adresse:** Granaveien 33
Postboks 70, 2007 Kjeller
- Telefon:** 63 81 45 70
- Telefaks:** 63 81 81 46
- Opprettet:** 1987
- Formål:** Bidra til at undervisningstilbudet i teknologisk orienterte studier i Osloområdet blir utvidet og får et faglig bredere spekter, særlig på informasjonsteknologiområdet. Styrke samarbeidet mellom forskningsinstituttene, UiO og næringslivet.
- Nåværende forsknings-tema:** Elektroniske klasserom og Virtual Reality.
- Eieform:** Stiftelse (UiO, Forsvarets forskningsinstitutt, Televerkets Forskningsinstitutt og Institutt for energiteknikk 25% hver)
- Styr.organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 8 900 000 (1993)
- Finansieringskilder:** Grunnbevilgning fra KUF og UiO.
- Ant. ansatte:** 10 (1993)

Antall FoU-årsverk: (1993)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.
X						

Instrumenttjenesten AS

Fork.: ITAS

Daglig leder: Georg Distad

Adresse: ITAS-bygget,
1432 Ås

Telefon: 64 94 98 40

Telefaks: 64 94 20 33

Opprettet: 1991

Formål: ITAS mål er å yte kvalitetstjenester på instrumentering, måleteknisk og på data, for å bidra til at de naturvitenskapelige fagmiljøene kan utnytte de teknologiske muligheter.

**Nåværende
forsknings-
tema:**

Eieform: Aksjeselskap

Styr.organ: Styre

Kostnader: 13 547 000 (1993)

**Finansierings-
kilder:** Betaling for tjenester

Ant. ansatte: 20 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Norges Handelshøyskoles Kursvirksomhet

Fork.: NHHK

Eng. navn: Foundation for Lifelong Learning at the Norwegian School of Economic and Business Administration

Daglig leder: Adm.dir. Sigurd Eltvik

Adresse: Breiviken 2 Oslokontor: Munkedamsvn. 45,
5035 Bergen-Sandviken 0250 Oslo

Telefon: 55 95 96 00 22 83 13 20

Telefaks: 55 95 24 67 22 83 08 85

Opprettet: 1959

Formål: Å fremme, utvikle og drive voksenopplæring og etterutdanning innen NHH's fagområder.

Nåværende forsknings-tema:

Eieform: Stiftelse

Styr.organ: Styre: 8 medlemmer

Kostnader: 41 647 000 (1993)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra NHH. Øvrige: Kursavgifter og prosjektinntekter.

Ant. ansatte: 37 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Roald Amundsens senter for arktisk forskning

Fork.: Amundsensenteret
Eng. navn: The Roald Amundsen Centre for Arctic Research
Daglig leder: Frits N. Jensen
Adresse: 9037 Tromsø
Telefon: 77 64 52 40
Telefaks: 22 67 66 72
Opprettet: 1989
Formål: Styrke den arktiske forskningen ved Univ. i Tromsø.
Nåværende forsknings-tema:
Eieform: Universitetet i Tromsø
Styr.organ: Styre: 7 medlemmer
Kostnader: 800 000 (1993)
Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra UiTromsø.
Ant. ansatte: 2 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Senter for etter- og videreutdanning

Fork.: SEVU

Eng. navn: Center for Continuing Education

Daglig leder: Lars Skjold Wilhelmsen

Adresse: Universitetet i Bergen,
5020 Bergen

Telefon: 55 21 20 40

Telefaks: 55 32 01 95

Opprettet: 1990

Formål: Etter- og videreutdanning.

Nåværende forsknings-tema:

Eieform: Underenhet av UNIFOB

Styr.organ: Fagstyre: 11 medlemmer

Kostnader: 8 800 000 (1993)

Finansieringskilder: Grunnbevilgning fra UiB. Øvrige: KUF, Barne- og familiedep., Forsvaret og Bergen Kommune.

Ant. ansatte: 6 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Senter for miljø- og utviklingsstudier

Fork.: SEMUT

Daglig leder: Jens Revold

Adresse: Universitetet i Tromsø,
9037 Tromsø

Telefon: 77 64 55 27

Telefaks: 77 67 66 72

Opprettet: 1989

Formål: Å styrke forskning, utdanning og formidling som kobler miljø og utvikling, og fremme samarbeid innen dette området i forhold til universiteter i den tredje verden og i Nordvest-Russland.

**Nåværende
forsknings-
tema:**

Eieform: Universitetet i Tromsø

Styr.organ: Styre

Kostnader: 3 000 000 (1993)

**Finansierings-
kilder:** Grunnbevilgning fra UiTromsø og Norges forskningsråd.

Ant. ansatte: 3 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Senter for samiske studier

Fork.: SESAM
Eng. navn: Centre for Sami Studies
Daglig leder: Else Grete Broderstad
Adresse: Univ. i Tromsø, Breivika,
9037 Tromsø
Telefon: 77 64 55 35
Telefaks: 77 67 66 72
Opprettet: 1990
Formål: Bidra til økt forskning og undervisning om samiske forhold, rekruttering til slik forskning, stimulere til tverrfaglig samarbeid, informasjon nasjonalt og internasjonalt.

Nåværende forsknings- tema:

Eieform: Universitetet i Tromsø
Styr.organ: Styre: 7 medlemmer
Kostnader: 1 000 000 (1993)
**Finansierings-
kilder:** Grunnbevilgning fra UiTromsø.
Ant. ansatte: 4 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Stiftelsen Industrielaboratoriet

Fork.: ILAB
Eng. navn: The Industrial and Aquatic Laboratory
Daglig leder: Reidar Handegård
Adresse: HIB - Thormøhlensgt. 55,
5006 Bergen
Telefon: 55 54 37 11
Telefaks: 55 32 28 53
Opprettet: 1989
Formål: Å drive forsknings- og utviklingsvirksomhet, særlig innen bioteknologi med tilknytning til akvakulturproduksjon.

Nåværende forsknings- tema:

Eieform: Stiftelse
Styr.organ: Styre
Kostnader: 1 929 600 (1993)
**Finansierings-
kilder:** Grunnbevilgning fra UiB.
Ant. ansatte: 4 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Stiftelsen Midtnordisk Vitensenter

Fork.: Vitensenteret
Eng. navn: The Science Center of Central Scandinavia
Daglig leder: Ragnhild Setsaas
Adresse: Postboks 4379 Hospitalsløkken,
7002 Trondheim
Telefon: 73 59 61 23
Telefaks: 73 59 61 20
Opprettet: 1988
Formål: Å formidle naturvitenskap og teknologi på en engasjerende måte til et bredt publikum.

Nåværende forsknings- tema:

Eieform: Stiftelse
Styr.organ: Styre
Kostnader: 868 200 (1993)
**Finansierings-
kilder:** Grunnbevilgning fra UiTr.heim, Tr.heim kommune, SINTEF og
SND. Øvrige: Andre egne inntekter og fra fylket.
Ant. ansatte: 2 (1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS

Fork.: VESO AS
Daglig leder: Tore Bjarne Tjaberg
Adresse: Postboks 8109 Dep,
0032 Oslo
Telefon: 22 96 45 00
Telefaks: 22 56 62 54
Opprettet: 1992
Formål: VESO skal kommersialisere og selge veterinærvitenskapelig kompetanse.

**Nåværende
forsknings-
tema:**

Eieform: Statseid aksjeselskap
Styr.organ: Landbruksdepartementet
Kostnader: 135 000 000 (1993)
**Finansierings-
kilder:** Grunnbevilgning fra Landbruksdepartementet
Ant. ansatte: 27 (fast)(1993)

Antall FoU-årsverk: ()

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e. fl.

De siste publikasjoner fra Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning

Rapporter:

1/94 Svein Kyvik og Mari Teigen:

Likestilling på universitetet

En undersøkelse av kvinnelige og mannlige forskere

Rapporten har tre siktemål. For det første å kartlegge kvinners og menns situasjon ved universitetene i begynnelsen av 1990-årene, både med hensyn til andel av totalt antall studenter og vitenskapelige ansatte, arbeidsvilkår og forskningsevne. For det andre å undersøke om forskjeller mellom menn og kvinner på dette området har endret seg i løpet av det siste tiåret. For det tredje å forsøke å forklare hvorfor det er forskjeller i publiseringsevne mellom mannlige og kvinnelige universitetsforskere.

Kr 70,-

2/94 **Evalueringsrapport av Norsk institutt for naturforskning**

I forbindelse med evaluering av Norsk institutt for naturforskning - NINA - har Utredningsinstituttet utarbeidet et integrert evalueringsopplegg som også kan tilpasses for andre institutter. I dette opplegget er det tatt hensyn til ulike momenter:

- instituttet har flere formål
- de ulike sidene ved instituttets virksomhet må vurderes ut fra sine premisser
- instituttets organisasjon setter rammer for virksomheten som det er viktig å få belyst
- fagfellers og brukeres vurdering av instituttet og hvordan det bør utvikle seg
- overordnede, nasjonale prioriteringer og strukturer som instituttet må forholde seg til

Rapporten omfatter evaluering av NINAs vitenskapelige produksjon og oppdragsvirksomhet, en undersøkelse av brukernes vurdering av instituttet, en analyse av instituttets organisasjon, en bibliometrisk analyse samt Utredningsinstituttets vurderinger og sammenfatning. Organisasjonsanalysen og den bibliometriske analysen foreligger trykt i eget vedlegg til rapporten og kan fåes ved henvendelse til Utredningsinstituttet.

Kr 100,-

3/94 Hans Skoie:
Science Policy Studies in Norway

The main article in this report gives an overview of centers and groups working in what broadly might be called "science policy studies". The article also gives an account of significant developments in this area in the post-war period in Norway. In addition, the report includes a brief description of such activities at the Institute for Studies in Research and Higher Education, including a list of publications.

Kr 60,-

4/94 Ole-Jacob Skodvin og Svein Kyvik:
Forskning og annen faglig aktivitet i den regionale høgskolesektoren

Rapporten gir en oversikt over hva som foregår av forskning og andre faglige aktiviteter blant lærerpersonalet i den regionale høgskolesektoren. Spørsmål som står i fokus er i hovedsak relatert til *omfanget* av forskning, utviklingsarbeid, annet faglig arbeid, tidsbruk på ulike faglige aktiviteter, faglig kontakt, prosjektarbeid og publiseringsevne blant lærerpersonalet.

Den regionale høgskolesektoren omfatter i rapporten distriktshøgskoler, pedagogiske høgskoler, kommunal- og sosialhøgskoler, ingeniørhøgskoler (inklusive maritime høgskoler) og helsefaghøgskoler.

Kr 80,-

5/94 Ole Wiig og Werner Christie Mathisen:
Instituttsektoren - mangfold og utvikling
En studie med særlig vekt på perioden 1983-91

Siktemålet med rapporten er å gi et bilde av den delen av det norske FoU-systemet som kalles instituttsektoren. Sektorens målsetning og oppgaver, den institusjonelle sammensetning og FoU-ressursene belyses. Særlig vektlegges utviklingen i FoU-ressursene i perioden 1983-91. Fremstillingen er her i hovedsak basert på den norske FoU-statistikken, som utarbeides ved Utredningsinstituttet.

Kr 80,-

- 6/94 Clara Åse Arnesen og Bjørn Stensaker (red.):
Søkelys på økonomisk-administrativ utdanning
Studiekvalitet, kompetanseutnyttelse og arbeidsmarkedstilpasning

Denne rapporten sammenfatter noe av det arbeidet Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning har gjort de seneste årene vedrørende økonomisk-administrativ utdanning. Rapporten er organisert som en artikkelsamling hvor hver artikkel behandler ulike tema.

Temaer som tas opp i denne rapporten er blant annet; nyutdannede økonomers situasjon på arbeidsmarkedet, økonomers sektortilknytning på et arbeidsmarked i endring, nytten av grunnutdanningen i yrkesutøvelsen og en sammenfatning av de sakkyndiges vurderinger i evalueringen som nylig er foretatt av norsk økonomutdanning.

Kr 80,-

- 7/94 Werner Christie Mathisen:
Universitetsforskernes problemvalg - akademisk autonomi og styring gjennom forskningsprogrammer

Rapporten gir først en vitenskapssosiologisk drøfting av hvordan universitetsforskernes problemvalg reguleres, med utgangspunkt i foreliggende litteratur og ulike teoretiske tilnærminger. Den går også inn på debatten om i hvilken grad de akademiske institusjoner nå utsettes for et sterkt og problematisk styringspress utenifra. Rapportens empiriske del tar for seg to av de norske hovedinnsatsområdene. Beslutningsprosessen bak disse blir gjennomgått. Deretter belyses virkningene av innsatsområdet Ledelse, organisasjon og styring (LOS) og programmet for Petroleumsrelatert naturvitenskapelig grunnforskning (PNG) ved instituttene for statsvitenskap, fysikk og geologi ved universitetene i Oslo og Bergen. Rapporten inneholder også resultater fra en spørreskjemaundersøkelse om universitetspersonalets erfaringer med og vurderinger av programforskning. Med utgangspunkt i programforskningen analyseres dessuten forskernes vurderinger av og diskusjon om forholdet mellom vitenskap og samfunn mer generelt.

Kr 150,-

8/94

Statsbudsjettet 1995

En oversikt over bevilgningsforslag, nye stillinger og prioriteringer som berører universiteter, høyskoler, forskningsråd og institusjoner med forskning

I denne rapporten gir vi en oversikt over forslaget til statsbudsjett for 1995 med hensyn til bevilgninger, nye stillinger og prioriteringer som berører universiteter, høyskoler, forskningsråd og institusjoner med forskning. Analysen er foretatt med utgangspunkt i St.prp. nr. 1 (1994-95).

Rapporten belyser endringer i bevilgninger og prioriteringer innen forskning og høyere utdanning i forhold til fjorårets budsjett. Det er lagt vekt på å gjøre tallene sammenlignbare ved å korrigere for overføringer mellom ulike kapitler og poster. Omtale av nye tiltak og nye prinsipper og prioriteringer vies særlig oppmerksomhet.

Kr 70,-

9/94

Terje Bruen Olsen:

Norske doktorgrader i tall - med særlig vekt på tiårsperioden 1984-93

Den første norske doktorgrad ble utstedt i 1817. Siden da er det avlagt nærmere 6 000 doktorgrader i Norge. Særlig i de senere år har "doktorgradsproduksjonen" vært stor. Det utstedes nå om lag 500 doktorgrader per år. Dette er mer enn dobbelt så mange som for ti år siden.

I denne rapporten gir vi en oversikt over avlagte doktorgrader ved norske lærersteder. Materialet bygger på Utredningsinstituttets register over norske doktor- og lisensiatgrader. Vi ser også på doktorandenes kjønn og alder, og på tidsspennet mellom embetseksamen og doktorgrad. Hele tidsrommet 1817-1993 er dekket, men hovedvekten er lagt på tiårsperioden 1984-93. Doktorgrader blant forskerpersonalet gis spesiell omtale.

Kr 70,-

10/94 Bjørn Stensaker og Rita Karlsen:

Å vurdere kvalitet?

En studie av den eksterne evalueringen i økonomisk-administrativ utdanning

Denne rapporten er en videreføring av det arbeidet som ble påbegynt ved rapporten: Å organisere kvalitet? (NAVFs utredningsinstitutt, Rapport 9/93).

Rapportens generelle del gjennomgår bakgrunn og metode for eksterne evalueringer - Peer review: Metoden settes inn i et større utdanningsmessig og samfunnsmessig perspektiv, og ulike fordeler og ulemper ved metoden diskuteres. I et eget kapittel går man gjennom prosedyrer for utnevning og gjennomføring av en ekstern evaluering.

Rapportens spesielle del er en presentasjon av den eksterne evaluering som ble gjennomført ved evalueringen av økonomisk-administrativ utdanning. Det drøftes hvordan prosessen har forløpt, samt at de sakkyndiges rapporter analyseres. I sluttkapittelet oppsummeres evalueringen av økonomisk-administrativ utdanning: Hva kan man lære av prosessen?

Kr 80,-

11/94 **Kandidatundersøkelsen 1993**

Kandidater med høyere grad og DH-kandidater. Graduate Survey 1993.

For de nyutdannede kandidatene med høyere grad tar det stadig lenger tid å få arbeid etter endt utdanning, og andelen arbeidsledige et halvt år etter eksamen øker. Det er imidlertid store forskjeller mellom utdanningsgruppene. Av de nyutdannede DH-kandidatene har en høy andel studier som hovedbeskjef-tigelse et halvt år etter eksamen. Selv om mange på denne måten utsetter sin inntreden på arbeidsmarkedet er ledigheten et halvt år etter eksamen relativ høy.

Personer som skal inn på arbeidsmarkedet for første gang vil være særlig følsomme overfor endringer på arbeidsmarkedet, og undersøkelsen av de nyutdannede kandidatene et halvt år etter eksamen bidrar til å gi et bilde av situasjonen på dagens arbeidsmarked. I den foreliggende tabellrapporten presenteres omfattende statistikk fra undersøkelsen av kandidatene. I rapporten "Utdanning og arbeidsmarked 1994" er resultatene for de ulike utdanningsgruppene nærmere omtalt.

Kr 80,-

12/94 Randi Søggen:

Dynamisk treghet

Endringsprosesser i NAVFs råd for medisinsk forskning (RMF) 1975-1993

Rapporten retter søkelyset mot fagpolitiske omstillingsprosesser i det tidligere Rådet for medisinsk forskning (RMF) i NAVF. Studien dekker perioden fra midten av 70-tallet til begynnelsen av 90-tallet - til de første spede erfaringer med etterfølgeren, Området for medisin og helse (MH) i Norges forskningsråd i 1993.

Framstillingen beskriver og analyserer primært den helsefaglige omleggingen i RMF - fra et fagråd hovedsakelig for de basale medisinske fag til et bredt helseforskningsråd. Hovedsiktemålet med studien er å vinne innsikt i graden av og betingelsene for de fagpolitiske endringsprosessene.

I analysen blir RMF betraktet som en institusjon der fagrådets mål og virkemidler så vel som dets historie, tradisjon, grunnleggende interesser og verdier blir viet oppmerksomhet.

Kr 80,-

Annet:

Utdanning og arbeidsmarked 1994

Redaktører Nils Vibe og Thomas Nygaard

"Utdanning og arbeidsmarked" er en årlig rapport fra Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning skrevet med særlig tanke på å gi informasjon til utdanningsplanleggere, studie- og yrkesveiledere og andre rådgivere av ungdom.

Rapporten tar opp aktuelle spørsmål innen utdanning og arbeidsmarked og belyser disse. Resultater fra vitenskapelige undersøkelser utført ved instituttet danner grunnlaget for analysene.

Årets rapport ser bl.a. på ungdoms vei fram til høyere utdanning, hvilke forhold som forstyrrer studieprogresjonen, endringer i arbeidsmarkedstilknnytning og jobbmulighetene ved avsluttet utdanning.

I anledning Utredningsinstituttets 25-års jubileum, inneholder årets rapport også et kritisk tilbakeblikk på de siste tiårenes utdanningspolitiske utvikling.

Kr 80,-

FoU-statistikk 1991. Forskning og utviklingsarbeid. Utgifter og personale

Dette er en tabellsamling som inneholder statistiske opplysninger om utgifter og personale i norsk forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 1991. Publikasjonen omfatter hovedresultater og tabeller som viser FoU-innsatsen totalt, og for de tre utførende sektorer: Næringslivet, universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren. Materialet er i hovedsak innhentet ved hjelp av spørreskjemaer til de FoU-utførende enhetene. Det er også tatt med tabeller som viser utviklingen i ressursinnsatsen til FoU over tid.

De statistiske undersøkelser utføres hvert annet år og er basert på retningslinjer utformet av OECD. Data er publisert siden 1963.

Gratis

FoU-statistikk 1991

Dette er et informasjonsblad som gir en oversikt over hovedtrekk ved den norske FoU-innsatsen med anslag for 1993. En mer detaljert og omfattende presentasjon av tallmaterialet fra undersøkelsen i 1991 finnes i tabellsamlingen "FoU-statistikk 1991. Forskning og utviklingsarbeid. Utgifter og personale".

Gratis

R&D Statistics 1991-93

Engelsk versjon av informasjonsbladet "FoU-statistikk 1991".

Gratis

R&D-trends

Dette er et informasjonsblad fra Nordisk Industrifond som tematiserer ulike sider ved den nordiske FoU-virksomheten.

No 1:1992:	Nordic R&D Facing the Nineties
No 2:1992:	Science and Technology Indicators for the Nordic Countries.
No 1:1994:	R&D in the Nordic Countries 1991
No 2:1994	Industrial structure and R&D in the Nordic countries
No 3:1994	Nordic trade in R&D-intensive products

Gratis

Nordisk FoU-statistik för 1991 och statsbudgetanalys 1993

Nordisk Industrifond, NI rapport 7:1993.

Tabellsmalingen inneholder sammenlignende oversikter over forsknings- og utviklingsarbeidet i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige i 1991.

De data som inngår i tabellsamlingen er samlet inn av de ulike nasjonale organer, hvor Utredningsinstituttet er leverandør av det norske materialet.

Gratis

I tillegg foreligger gratis årsmelding med prosjektoversikt for 1993 samt komplett liste over instituttets publikasjoner.

Abonnement på samtlige rapporter gir 25 % rabatt.

Bestilling sendes:

Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning

Munthes gate 29

0260 Oslo

Telefon: 22 92 51 00

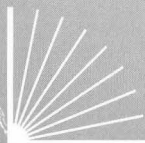
Telefax: 22 43 89 70

Sentre og randsoneinstitusjoner ved norske universiteter og vitenskapelige høyskoler

I de senere årene har det utfra forskjellige motiver blitt opprettet en rekke sentre og institusjoner med nær tilknytning til universiteter og vitenskapelige høyskoler. Enkelte enheter er integrert i den ordinære strukturen ved lærestedet, mens andre er klart adskilt fra lærestedet.

De enkelte lærestedenes FoU-utførende randsoner er klassifisert etter tilknytningsform og ulike randsonekriterier. Rapporten beskriver trekk ved randsoneenhetenes organiseringsformer, virksomhet, grunnbevilgninger og faglig personale.

En kort beskrivelse av de enkelte randsoneenhetene inngår i rapportens katalogdel.

Utredningsinstituttet

FØR FORSKNING OG HØYERE UTDANNING

Munthes gate 29, N-0260 Oslo. Tlf.: 22 92 51 00. Faks: 22 43 89 70

Institute for Studies
in Research and
Higher Education